Marineforeningen

TIDSSKRIFTET "UNDER DANNEBROG" - MEDLEMSBLAD FOR DANMARKS MARINEFORENING

NOVEMBER/DECEMBER 2026 | NR. 6 | 115. ÅRGANG

TEMA: KRIGSMUSEET OG SIRIUSUDSTILLING

▲ Den 18. september 2026 åbnede energiselskabet INEOS Energi, i samarbejde med Harbour Energy og Nordsøfonden, EU`s første fuldskala CO2 lager under navnet Greensand. Firmaet forventer at kunne lagre op til 400.000 ton CO2 om året i den første kommercielle fase. Efterfølgende mulighed for en kapacitet på op til 8 millioner ton om året. Når CO2-en er fanget, gøres den flydende, og transporteres med lastbil til en specialbygget CO2-terminal på Esbjerg Havn. Herfra transporteres den om bord på "Carbon Destroyer 1" der er EU's første specialbyggede CO2-transportskib ud i Nordsøen, hvor det sprøjtes ned i Nini West-reservoiret, der er et udtømt oliefelt. Vedstående foto er knipset fra broen på "Carbon Destroyer 1" under havnemanøvre i Esbjerg Havn. *(Foto og kilde: INEOS)*

Fregatten JYLLAND i uroligt farvand

Af Landsformand Steen Engstrøm

Danmarks Marineforening har stået vagt om fregatten JYLLANDs bevarelse i mere end 100 år. Det gør vi fortsat, fordi skibet er en fundamental del af vores DNA. Men lige nu befinder fregatten JYLLAND sig i uroligt farvand, da den i "Finanslovforslaget 2027, Et stærkere forsvar af Danmark – et styrket Danmark at forsvare" foreløbig kun er betænkt med et årligt grundtilskud på 335.532 kr. Det er stærkt bekymrende for skibets fremtidige bevarelse.

Vi har flere gange i de seneste 100 år kastet os ind i kampen for fregattens bevarelse. Senest i 2012 hvor der også var udfordringen med statstilskuddet. Her lykkedes det via en større underskriftsindsamling at beholde det daværende tilskud.

TIDEN SÆTTER SINE SPOR

Efter den omfattende restaurering af fregatten frem til 1994 har tidens tand sat sine spor på skibet. Der er derfor behov for en absolut nødvendig restaurering af centrale dele af trækonstruktionen, riggen og skrogets almindelige vedligehold, herunder kobberbeklædning. Samlet set et specifikt behov for et statstilskud på 4,8 mio. kr. årligt til vedligeholdelse og desuden omkring 4 mio. kr. årligt til de større centrale restaureringsopgaver. Dette behov har tidligere været forelagt Kulturministeriet, men tilsyneladende endnu ikke vundet gehør.

De årlige indtægter fra de ca. 60.000 danske og internationale besøgende på ca. 6.0 mio. kr. og kommunalt tilskud fra Syddjurs Kommune på 2.0 mio. kr. kan ikke rumme denne ekstraordinære økonomiske udfordring.

Fregatten JYLLAND er et helt unikt stykke kulturarv, der kun kan bevares for eftertiden, hvis Danmark samlet, i form af Folketinget, støtter op omkring orlogsskibets bevarelse. Eventuelle periodevise udfald af Finansloven vil blot medføre, en nærlig ukontrollabel 'sneboldeffekt', der vil kræve stedse større vedligeholdelsesudgifter for fortsat at kunne holde skibet forsvarligt åben for offentligheden.

Der er kun meget få skibe tilbage i verden fra den periode, hvor flåderne byggede nogle af verdens største træskibe, der sejlede for sejl. Fregatten JYLLAND var, og er, helt enestående i både dansk og international sammenhæng, fordi skibet er autentisk, foreløbig velbevaret og dermed tilgængelig for offentligheden. Skibet repræsenterer en signifikant brydningstid såvel taktisk som teknisk. Hertil kommer, at JYLLAND med datidens nye tekniske vidunder - dampmaskinen – er dansk designet og bygget på Orlogsværftet på Holmen.

Forsvarsministeren skrev i forrige udgave af Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" (MTUD) om de 365 mia.kr., der skal investeres i fremtidens forsvar af Danmark og, at det endda langt fra er tilstrækkeligt. Det kan derfor synes lidt besynderligt, at Kulturministeren tilsyneladende ikke samtidig finder vigtigt at bevare fortidens historie, som netop skal huske os på, hvorfor vi er, hvor vi er og dermed give os den fundamentale historiske læring som afsæt for den fremtidige kurs. Fregatten JYLLAND var netop nytænkning (fra sejl til damp) lige som fregatten PEDER SKRAM var 100 år senere (fra damp til gasturbine).

Opråbet fra Danmarks Marineforenings side har foreløbig omfattet breve til både forsvars- og kulturministeren, partiledere og kulturudvalget i Folketinget dette i tæt koordination med fregatten JYLLANDs bestyrelse. Læs mere om Fregatten JYLLAND på vores hjemmeside: www.marineforeningen.dk/fregatten-jylland/

LANDSBESTYRELSENS EFTERÅRSSAMLING

Landsbestyrelsen gennemførte i oktober sin efterårssamling i Horsens Marineforenings marinestue.

SMS-funktionen bliver flittigt brugt med en forventning om at mere end 25.000 SMS'er vil være sendt inden årets udgang. Vi kan jo ikke se, hvem der bruger funktionen, men har en god fornemmelse for, at flere og flere afdelinger benytter sig af både SMS- og E-mail-funktionerne i medlemssystemet til at kommunikere med deres medlemmer.

På baggrund af oplægget på Sendemandsmødet i Svendborg om vores eksterne kommunikation og -strategi har vi i det videre arbejde med denne udfordring nu fået 'skroget' på plads, så vi kan starte udrustningen og få sat kursen.

Med det menes, at Danmarks Marineforening har mulighed for at fylde mere i den offentlige samtale om Søværnet, forsvar og den maritime kultur ved, at løfte sig til og agere som en form for maritim 'hovedorganisation', hvorved:

- Flere maritime miljøer kan se os som deres naturlige fællesskab.
- Landsdækkende, regionale og lokale medier skal møde en tydelig stemme.
- Klare forsvarsrelaterede holdninger kan løfte os fra foreningsstof til samfundsdebat.

Vores tidligere landsformand V.P. Heise udtalte engang i Under Dannebrog "For gamle, for autoritetstro og for passive" om Marineforeningens medlemmer. Denne udtalelse skal tjene som afsæt for en ærlig drøftelse af fornyelse, medlemsinddragelse og Danmarks Marineforenings mod til at tage del i samfundsdebatten.

Afledt af en konkret sag har vi drøftet det, der ikke klart fremgår af vedtægternes § 26, hvor der fx ikke står noget om, at et ekskluderet medlem kan inviteres som gæst og/eller ledsager i en anden afdeling end den vedkommende er ekskluderet fra. Efter en indgående debat blev Landsbestyrelsen enige om, at et ekskluderet medlem **ikke** kan deltage i nogen form for aktiviteter i Danmarks Marineforening, hvilket synes at være i overensstemmelse med den traditionelle opfattelse, før vi blev udfordret af den konkrete sag.

SENDEMANDSMØDE 2027 I MARSTAL

Næste års sendemandsmøde gennemføres d. 21 – 23. maj 2027 på Ærø Hotel i Marstal. De første oplysninger blev offentliggjort i MTUD september/oktober udgaven. Tilmeldingen er åben på hjemmesiden i Event kalender.

God jul og godt nytår.

Nyt skrog til Danmarks Marineforening

Efter 113 år som forsvars- og søfartspolitisk organisation for det maritime Danmark blev der primo oktober sat fokus på den fremadrettede promovering og indsats fra Danmarks Marineforening. Det skete, da projektgruppen med ansvar for Danmarks Marineforenings eksterne kommunikation & -strategi (SoMe gruppen) der består af landsnæstformanden og redaktøren fremlagde et relativt yderliggående projektforslag, der på flere punkter tager et opgør med den nuværende organisationsstruktur. Danmarks Marineforening har over de 113 år flere gange været på barrikaderne, når de politiske vinde ikke blæste søfartens vej. Med den nuværende usædvanlige ændring i den geopolitiske sfære, hvor tidligere venner med megen pondus forsøger at samle verdens magtfaktor på nogle få hænder, har vi alle et ansvar for at agere synligt og kraftfuldt over for omverdenen, så vore politikere føler, der bliver bakket op om eksempelvis deres beslutning om, at Danmark opfylder de økonomiske krav for NATO-medlemskabet. På den baggrund lægges der op til en debat om fornyelse og tilpasning af vores egen organisation – Danmarks Marineforening.

Morten

Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" udkommer seks gange årligt i et printoplag pr. udgave på 8.200 ex. samt som e-magasin på sitet: www.marineforeningen.dk Anslået 30.000 læsere/brugere pr. udgave. Danmarks Marineforening´s rolle er blandt andet med udgangspunkt i foreningens tre hovedopgaver, forsvarspolitisk interessevaretagelse, maritim formidling og kammeratskab, at løfte opgaven som samlende faglig og social forsvarsrelateret organisation, der skal fastholde og udbygge danskernes interesse og forståelse for Søværnets og Søfartens nationale og internationale virke.

Danmarks Marineforening

Foreningens formål er at styrke nationens interesse for søværnet og søfarten, samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem personer, der er eller har været tjenstgørende under Orlogsflaget, ansat til søs eller nærer særlig interesse for det maritime miljø.

Marineforeningen
Landskontoret kan kontaktes via mail:
landskontoret@marineforeningen.dk
Hjemmesiden: www.marineforeningen.dk

Landsformand
Steen Engstrøm
Tlf. 22 32 26 43
lf@marineforeningen.dk

Landsnæstformand
Per Vilstrup
Tlf. 31 60 67 68 (Efter kl. 1600)
lnf@marineforeningen.dk

Landskasserer
Henning Madsen
lk@marineforeningen.dk

Landssekretær
Pia Skarritsø
ls@marineforeningen.dk

Konsulent
Søren Konradsen
kon@marineforeningen.dk

Skytteudvalgsformand
Pierre Jensen
skytteudvalg@marineforeningen.dk

Under Dannebrog
ISSN: 0902-8307
Udkommer februar, april, juni,
august, oktober, december.
Redaktør Ansvarshavende
Leif Mortensen
Sønæshave 23, 8800 Viborg
MK-Medier Viborg
Tlf. 2192 3055
lm@mkmedier.dk
eller red@marineforeningen.dk

Samtlige tekster uden byline er skrevet af redaktør Leif Mortensen

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte debatindlæg, før de offentliggøres. Med henvisning til Pressenævnets regler for god presseskik forbeholder redaktionen sig desuden ret til at afvise indlæg, der af redaktionen opfattes som skadelige, ærekrænkende eller som kan virke agtelsesforringende. Det gælder også debatindlæg, der risikerer at skade Danmarks Marineforenings ry og omdømme i offentligheden.

Er GF Forsvaret et godt valg for dig?

Medlemsfordele i GF - uden at du skal betale ekstra

Læge 365:
Online læge hver dag året rundt

Digital chikane:
Giver dig tryghed på nettet

Psykisk krise:
Op til 10 psykolog-behandlinger

Identitetstyveri:
Hjælp ved stjålet eller misbrugt identitet

GF Forsvaret er forsikring for dig og din familie, hvis du er medlem af Danmarks Marineforening.

Vi er ejet af vores medlemmer, og det gør faktisk en forskel for dig. Hos os får du mange gode medlemsfordele og forsikringer med overskudsdeling.

Kontakt os, og lad os give dig et tilbud der passer til dine forsikringsbehov.

www.gf-forsvaret.dk

Scan QR koden og få et forsikringstjek

Vi tilbyder forsikringer via GF Forsikring a/s, som er et dansk forsikringsselskab omfattet af Garantifonden for skadesforsikringsselskaber. Du kan finde betingelserne for vores produkter på www.gfforsikring.dk og i din police.

GF FORSIKRING

Overskud til hinanden

GF Forsvaret
Hovedvejen 152B · 2600 Glostrup · gf-forsvaret.dk · Tlf. 49 17 01 94

Kommandør Søværnet Paw Møller bliver ny COO i DanPilot med ansvar for den samlede operative drift i Danmarks statslige lodsningsvirksomhed. Han tiltræder den 1. februar 2027 og kommer fra en stilling som stabschef i Søværnskommandoen.

APROPOS

…TV serien "Rivalerne" er optaget i en række lokationer i det Midt- og Østjyske. Handlingen tager formodentlig (ikke bekræftet af filmselskabet) afsæt i den verserende strid om afvandingen af den kunstige vandkraftssø Tange Sø med tilbageførelse af Gudenåen, som den løb inden opdæmningen i 1920 til strømproduktion på Tangeværket. Med et areal på omkring 540 hektar er det den største kunstige sø i Danmark. Søen ejes af Gudenaacentralen, og ligger over kommunegrænsen mellem Silkeborg- og Viborg Kommuner. Selve kraftværket ligger i Viborg Kommune. I forbindelse med optagelser i Randers Havn ud for Marinehuset havde én af hovedrolleskuespillerne brug for en time out. Her blev Randers Marineforening kontaktet af filmselskabet med spørgsmålet, om de måtte bruge Marinehuset. Et spontant ja hertil udløste Premier adgang til den røde løber ved Nordisk Film Biografer Viborg. På vedstående foto ses Lars Gjættermann (tv.) og Jørn Greve fra Randers Marineforening på den røde løber. (Foto: Johnny Pedersen)…

…Foreningen Venner af Tordenskiold fra officersklubben Flådestation Frederikshavn rokerede på generalforsamlingen i september lidt rundt på bestyrelsen. Fem mands bestyrelsen er således på nuværende følgende. Præsident: Hans Smith Andersen. Vicepræsident: Jørn Ploug. Sekretær og Kasserer: Henrik Hugger. Bestyrelsesmedlem uden Portefølje: Jens Jørgen Calundan. Tilforordnet og Suppleant: Leif Mortensen…

…Per Kristian Ringard fra norske "Stiftelsen Marinens Veteranskip" efterlyser eventuelt kendskab til vedstående mærke. Mærket har som det ses, et maritimt tilsnit og er formodentlig tilvirket af en norsk eller dansk marineorganisation. Er der blandt vore rundt 30.000 læsere/brugere en eller flere der kan hjælpe Per Kristian Ringard, må de gerne sende en mail til: pc@smvs.no...

…Et af Danmarks Marineforenings markante medlemmer Jørgen Brøgger har, ud over et borgmesterjob i Ebeltoft, hen over tid haft alle de maritimrelaterede tillidsposter der findes i lokalområdet og i Danmarks Marineforening. Medio september samlede han en gruppe medlemmer fra de lokale marineforeninger samt jagtvenner til et 80års hyggeevent i et skovområde på det sydlige Djursland. Ifølge kilder fra festen fik Jørgen Brøgger mange roser for sin livslange indsats i den politiske og maritime sfære med på vejen. (Foto: Arkiv Randers Marineforening)…

…Ni sø- og fjordturbåds foreninger/virksomheder har på et møde i Nyborg Marineforenings marinestue den 10. november 2026 besluttet at oprettet et "Netværk for danske sø- og fjordturbåde". Formålet er løbende udvekslinger af relevante forhold i forbindelse med de enkelte farter. Eksempelvis: Fælles profil i forhold til Søfartsstyrelsen. Løbende dialog med udbyder af diverse maritime certifikater med henblik på specifikt certifikat for de små enheder på søer og åer…

Søområdet nord for København og Baadfarten

Som beskrevet i klip fra Pelle Ørsteds fortrinlige bog om sø og å-områderne nord for København i temaet Søområdet Lyngby og Baadfarten i maj/juni udgaven har pensioneret skibskaptajn Pelle Ørsted efterhånden beskrevet dette spændende område inden for det maritime farts område på alle mulige vinkler. Alligevel har han på eget forlag nu udgiver udgave og oplag fire af bogen med titlen Søområdet nord for København og Baadfarten.
Når man som læser har gennemgået den nye udgave, er der ingen elementer i områdets maritimindustrielle historiske udvikling, til tider kaldet Danmarks industrielle vugge, man ikke har haft mulighed for at blive klog på.

Bogen er en ualmindelig god fortælling om områdets historiske udvikling siden afslutningen på Vikingetiden omkring år 1050. Dette med hovedvinkel på det sø historiske sfære.

SØOMRÅDET NORD FOR KØBENHAVN OG BAADFARTEN
Forfatter: Pelle Ørsted. Privat udgivelse
Sider: 128 + Hard cover
Indeholder mange nye og historiske foto og illustrationer
Format: 300x215 mm. Tryk: Ecograf Gruppen
Pris: kr. 200,00 Forsendelse kr. 50,00
Sælges via mail: pelleorsted@gmail.com eller SMS: 40623244.

Danske ubåde 1909-1943

Den danske flåde fik sin første undervandsbåd i 1909. Ubåden, som passende fik navnet Dykkeren, lagde grunden til et dansk ubådsvåben, der frem til 2004 var en vigtig del af forsvaret af Danmark. Søren Nørby, der ifølge Forlaget Turbine, er Danmarks førende ubådsekspert og har udgivet en række bøger og artikler om det danske ubådsvåben. Han er ansat ved Forsvarsakademiet og har siden 2018 varetaget opgaven som Søværnets historiske konsulent.

I løbet af de 32 år fra 1909 til 1943 anskaffede Søværnet i alt 21 ubåde. Selv om grundprincipperne forblev uforandrede, skete der en stor teknologisk udvikling fra Dykkeren i 1909 til Havhesten, der indgik i flådens tal i september 1942. Skridt for skridt blev bådenes våben, fart, rækkevidde og evne til at modstå fjendtlige angreb forbedret. Ubådene ville således have spillet en central rolle, hvis Søværnet havde fået ordre til at kæmpe, da Tyskland besatte Danmark den 9. april 1940. Ordren kom dog aldrig, og i stedet blev samtlige ubåde sænket den 29. august 1943.

Bogen Danske ubåde 1009 – 1943 beskriver den teknologiske udvikling og fortæller om ubådens rolle i forsvaret af Danmark samt om vilkårene for de mænd, der bemandede ubådene. Teksten er krydret med faktabokse, hvor de tekniske aspekter af ubådenes teknologi forklares for de læsere, som ikke selv har gjort tjeneste under vandet.

Danske Ubåde 1909-1943 – En illustreret historie er baseret på en omfattende mængde primære kilder fra Rigsarkivet og Nationalmuseet og er illustreret med over 260 fotografier, tegninger og kort, hvoraf mange ikke tidligere har været offentliggjort. – For at forstå udviklingen og i et forsøg på ikke at udsætte beslutningerne for bagklogskabens klare lys har jeg valgt i udstrakt grad at lade de samtidige kilder komme til orde. Teksten er derfor krydret med citater fra en lang række af de søofficerer, befalingsmænd, gaster, journalister og andre gæster, som i perioden frem til 29. august 1943 var vidner til forskellige aspekter af ubådsvåbenets udvikling og virke afrunder forfatterne sit forord.

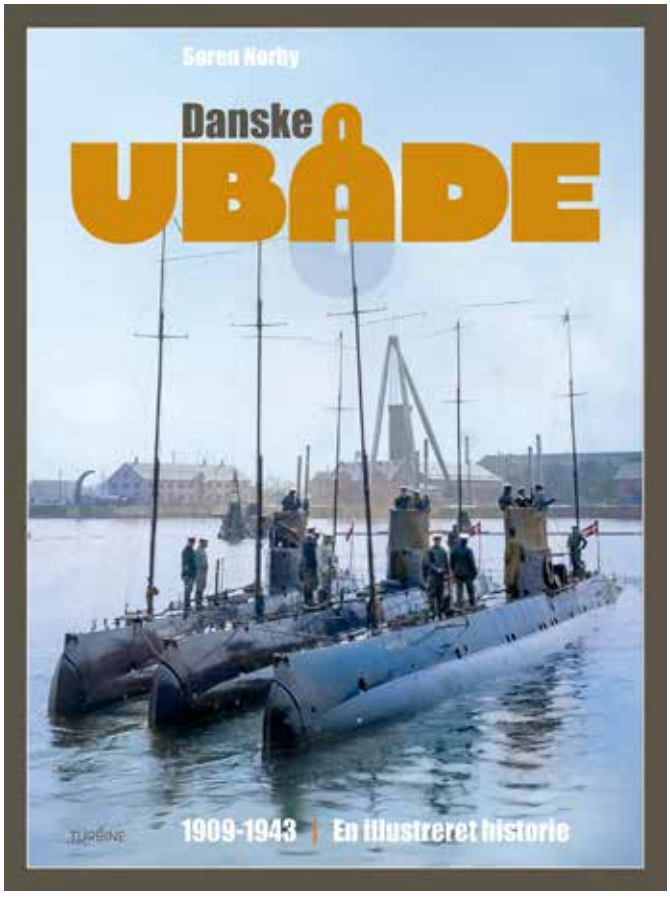

DANSKE UBÅDE 1909-1943
Forfatter: Søren Nørby. Forlag: Turbine.
Projektredaktør: Leif Erik Vaag. Forlagsredaktion: Pia Sloth Poulsen.
Korrektur: Gitte Sloth Poulsen. Layout og sats: Ole Steen Pedersen
Tryk: Print Best OÜ Estland.
444 sider + omslag. Format: 220x265 mm.
Vejledende pris: kr., 399,95. ISBN: 9788743618690

▲ Et spændende energiprojekt - kaldet Greensand - blev med pomp og pragt igangsat i Esbjerg Havn medio september 2026. Ifølge ENEOS Energy blev der på dagen åbnet en ny front i den eksistentielle kamp mod klimaforandringer. Projektet Greensand starter med at lagre CO2 i et udtømt oliefelt Nini West- reservoiret omkring 250 kilometer ud for den jyske vestkyst.
Søtransporten klares af specialskibet "Carbon Destroyer 1". fra det Nederlandske rederiet Royal Wagenborgs. Skibet, som måler 149,95 meter i længden og 15,95 meter i bredden, er det første europæiskbyggede DP2-CO2-transportskib dedikeret til offshore CCS.

Cores Maritime vil gøre tabte containere til fortid

NY DANSK TEKNOLOGI GØR CONTAINERE FLYDENDE, SPORBARE OG MULIGE AT BJÆRGE.

Det Grenaa baserede CORES Maritime er i gang med at udvikle en ny maritim infrastruktur, der skal gøre det muligt at lokalisere og bjærge containere, som tabes i havet fra skibe. Med automatisk opdrift, satellitbaseret sporing, og den digitale koordinering af bjærgningen vil CORES flytte branchen fra rapportering til action. En operation der kan give potentielle gevinster for rederier, shipping kunder, forsikringsselskaber, sikkerheden til søs og havmiljøet. Det oplyser firmaet i en presseinfo.

FRA CONTAINER TAB TIL CONTAINER BJÆRGNING

Kernen i CORES-systemet er en containerløsning med automatisk opdrift kombineret med real-time sporing. Princippet kan sammenlignes med en airbag. Når en CORES-udstyret container falder i havet, aktiveres et integreret system med oppustelige flydemoduler/pontoner. Opdriften skal holde containeren ved havoverfladen i 6 til 8 dage og derved gøre bjærgning muligt frem for at lade den synke til bunds, og gøre en evt. bjærgning meget besværlig. Samtidig aktiveres containerens sporings-system. Via satellitkommunikation sendes positionsdata til CORES' digitale alarmcentral, hvor containerens position kan overvåges, så den nødvendige bjærgningsoperation, kan iværksættes globalt. Dermed ændres udgangspunktet fundamentalt. En tabt container behøver ikke længere være en tabt container.

Containere, der ender på havbunden, efterlader både selve containeren og dens last i det maritime miljø. Hvis containeren i stedet kan holdes flydende, spores og bjærges, bliver det muligt at gribe ind, før en hændelse udvikler sig til et langvarigt miljøproblem. Ambitionen er at omsætte ønsket om renere verdenshave til en konkret, operationel løsning.

Danske fiskere bakker op om at fjerne spøgelsesnet i havet

REGERINGEN OG ET BREDT FLERTAL I FOLKETINGET HAR AFSAT 10 MILLIONER KRONER TIL AT FJERNE SPØGELSESNET. DANMARKS FISKERIFORENING GLÆDER SIG OVER AFTALEN, OG TILBYDER SAMTIDIG HJÆLP TIL OPRYDNINGEN.

Kilde og foto: Fiskeritidende.

▲ Optag af spøgelsesnet fra indsatsen i Limfjorden.

En ny aftale mellem regeringen, støttepartierne samt Venstre, Konservative og Liberal Alliance skal gøre op med efterladte fiskenet i de danske farvande. Der afsættes 10 millioner kroner til at fjerne efterladte fiskenet og forebygge, at nye ender i havet.

Danmarks Fiskeriforening bakker fuldt op om handlingsplanen. – Der skal ikke ligge efterladte fiskenet på havbunden i de danske farvande. Derfor bakker vi 100 procent op om aftalen, der er indgået, og vi står også klar til at hjælpe med oprydningen, siger Svend-Erik Andersen, formand for Danmarks Fiskeriforening.

I 2021 og 2022 gennemførte foreningen en kampagne for at mindske tab af fiskeredskaber og forbedre affaldshåndteringen om bord på fartøjerne. De danske fiskere fik udleveret materiale med gode råd om affaldshåndtering, håndtering af netafskær og vejledning til håndtering af passive fiskeredskaber. Derudover blev der også stillet såkaldte bigbags til rådighed i havnene så fiskerne nemt kunne aflevere netrester og affald i passende sække. – Tiltag som disse bidrager til at mindske problemet fremadrettet. Det er vigtigt, at vi passer på havet. Samtidig er det også vigtigt at sige, at det ikke er erhvervsfiskere, der med forsæt efterlader sine redskaber, hverken garn eller trawl, det er de ganske enkelt for dyre til, siger Svend-Erik Andersen.

Ydermere er der også indført mærkningsregler for erhvervsfiskernes garn i år, hvilket også vil blive indført for trawl i 2027. Tidligere i år blev Limfjorden fri for marint affald, herunder gamle fiskegarn, ruser og tejner. Det var en indsats, der tog seks år, og hvor man anslår, at der er fisket knap 100 tons marint affald op af fjorden.

◀ 11 af Danmarks Marineforenings landsbestyrelses 13 medlemmer mødtes i oktober til weekendseminar i Horsens Marineforenings marinestue for at drøfte organisationens ve og vel samt udstikke retningslinjer for de kommende års projekter med løsningsforslag til de der indbyggede udfordringer. Projektgruppen med ansvar for Danmarks Marineforenings eksterne kommunikation & -strategi (SoMe gruppen) der består af landsnæstformanden og redaktøren fremlagde et relativt yderliggående projektforslag, der på flere punkter tager et opgør med den nuværende organisationspolitik. Lørdag formiddag var Peer Stokholm Vester, direktør for DGI-SYDØSTJYLLAND indkaldt til at holde et oplæg om Bestyrelsesansvar og opgaver.
(Foto: Horsens Marineforening.)

Skarp militær profil styrket trods storm og høj søgang

Tekst: Helle Kolding. Foto: Anita Skov Carlsen, Christine Vinther, Christopher Andersen, Claus Olesen.

Storebælt viste tænder og mere end en frisk vind pustede ind over Vestsjælland, da Marinehjemmeværnet i midten af oktober holdt deres store landsøvelse, MLØ.
Med 250 deltagere, ti Marinehjemmeværnsfartøjer, to flådefartøjer fra Flådestation Korsør, gummibåde og landkøretøjer var MLØ 2026 den mest omfattende øvelse for Marinehjemmeværnet siden 2024.

Stormen Boelo der raserede de britiske øer, valgte at fortsætte, dog i mindre styrke, med kurs stik øst og det gav efterdønninger også i de indre danske farvande, og kom derfor til at præge MLØ.
Allerede da de første Marinehjemmeværnsfartøjer sejlede ind i Korsør flådehavn fredag eftermiddag og aften stod det klart, at der ville blive ændringer i det ellers velspækkede øvelsesprogram.

-Øvelsen er blevet til under særdeles vanskelige konditioner, og det var en udfordring for besætningerne, sagde chefen for Marinehjemmeværnet, kommandør Henrik Holck Rasmussen, da han søndag formiddag kunne gøre status på et ellers veludført og energisk øvelsesdøgn.
-Men det er jo også et element, man må tage med, når vi øver til søs, selvom det ikke var et øvelsesobjektiv, tilføjede chefen.

STÆRKT SØMANDSKAB

Selvom det undervejs betød en række ændringer i den oprindeligt planlagte agenda, så gik deltagerne alle til opgaverne med entusiasme og godt humør. Glemt var eventuelle bølgende mavefornemmelser efter en gyngende sejlads, og i stedet glædede man sig over gensynet med en række venner og kolleger fra hele landet, og over at gå i gang med de militære udfordringer og stærkt sømandskab som Landsøvelsen trods ændringer krævede.

Udover at træne i de mere velkendte opgaver som logistik, kommunikation, sanitet, bemanding af et O-rum *(operationsrum for øvelsesledelsen)*, samarbejde til søs etc. havde MLØ denne gang to helt centrale hovedpunkter samlet under overskriften; at styrke Marinehjemmeværnets sømilitære profil som en stærk støtte til Forsvaret som helhed og Søværnet i særdeleshed.

Nemlig at øve eskortesejlads og havnebevogtning -herunder bevogtning af særlige områder som fx vigtig infrastruktur og havne.
Med det øgede fokus på beskyttelse af allierede skibe og kritisk infrastruktur er Marinehjemmeværnets opgaver blevet stadig mere aktuelle. Derfor er det vigtigt, at de frivillige soldater løbende vedligeholder deres færdigheder og træner sammen på tværs af enheder.

SPECIALE I AT BESKYTTE OG FORSVARE

Marinehjemmeværnet består ikke kun af sejlende enheder, men også af Maritime Force Protection soldaterne, MFP'erne, der opererer mere kystnært med speciale i havnebevogtning. Enhederne arbejder blandt andet med at beskytte og forsvare havne og skibe mod mulige trusler. Fra hurtiggående gummibåde kan de bevæge sig hurtigt og operere tæt på kysten.
I forbindelse med MLØ deltog i alt 80 MFP'soldater fra alle fire danske MFP-flotiller.

Det store opbud af MFP'er blev udnyttet til fulde. For at beskytte et skib hele vejen fra åbent farvand og til havn, skal de grå fartøjer og MFP' soldaterne i gummibådene kunne samarbejde og overdrage opgaven til hinanden undervejs.

Samarbejdet om eskortesejladsen er vigtigt og meget aktuelt. Som tiderne også er, er netop sejlads med vigtige forsyninger og militært isenkram blevet øget -også i danske farvande. Det foregår enten med militære fartøjer eller civilt engagerede fartøjer, alt sammen i samarbejde med vores allierede samarbejdspartnere fx i Nato-regi. Disse skibe der fx skal sejle gennem dansk farvand til havne i Polen eller Baltikum, eller som bruger de danske havne til at losse deres last, bliver så ledsaget (eskorteret) af et dansk militærskib på turen, og det er denne opgave, Marinehjemmeværnet i de senere år i høj grad har fået pålagt.

HOLD GODT FAST

Under MLØ agerede et par af Søværnets mindre enheder således allieret fartøj, der skulle eskorteres, og de grå Marinehjemmeværnsfartøjer trænede på skift denne opgave her i Storebælt, trods vind og bølger.
-Vi afsluttede øvelsen med rigtig gode tilbagemeldinger og Lessons Learned, som vi kan tage med til de næste øvelser, fastslog Kommandør Henrik Holck Rasmussen, og han kvitterede yderligere med en direkte hilsen til øvelsens mange deltagere -og det udfordrende vejr. - Tak for indsatsen. I er blevet endnu dygtigere! Kom godt hjem og hold godt fast!

MLØ 2026 blev samtidig Henrik Holck Rasmussens sidste MLØ som chef for Marinehjemmeværnet. Han går på pension ved årsskiftet.

Marinehjemmeværnets Landsøvelse, MLØ, finder sted cirka hvert andet år og i forskellige landsdele. Således har der tidligere været MLØ i Struer, Århus og Helsingør.

Fødselsdagsfester for Tordenskiold

Danmarks to Tordenskiold foreninger har begge til formål at bevarer interessen for den norsk/danske søfarende, der uden konkurrence er den historiske sømand, der huskes bedst af såvel danskere som nordmænd. At svenskerne formodentlig også husker viceadmiralen skyldtes, at det var en række sejre over dobbeltmonarkiet Danmark/Norges dengang argeste modstander, Svenskerne, der udløste den norske knægts formidable sø- og adelskarrierer.

KØBENHAVN

Det København baserede "Selskabet Danske Tordenskiold-Venner", populært kaldet "Tordenskiold-Selskabet" oplyser, at selskabets formål er at ære Tordenskiolds minde, herunder årligt at samle medlemmerne til højtideligholdelse af Søheltens fødselsdag den 28.oktober. Endvidere at udbrede, fremme og vedligeholde kendskabet til Tordenskiolds liv og bedrifter gennem studier og kulturelle arrangementer om Tordenskiold og hans samtid. Selskabet hædrer militært personel i Søværnet, der handler i Tordenskiolds ånd ved tildeling af en Tordenskiold-pris efter indstilling fra Søværnet. Alle kan optages i foreningen, der på nuværende har 179 medlemmer.

FREDERIKSHAVN

I Frederikshavn hedder foreningen "Officersklubben Frederikshavn / Venner af Tordenskiold". Foreningens formål er at oplyse om, fastholde og synliggøre Forsvarets, Søværnets og Tordenskiolds historie og traditioner samt at deltage i repræsentationen af Søværnet i Frederikshavn. Det er Foreningens særlige formål at udbrede kendskabet til Tordenskiolds tilknytning til Fladstrand, og at fastholde de traditioner der eksisterer ved fejringen af søheltens fødselsdag den 28. oktober. Her er medlemmerne udpeget af foreningen. Venner af Tordenskiold har inden den 28. oktober 2026, 110 medlemmer.

336 ÅRS FØDSELSDAGEN

Første step på viceadmiralens fødselsdagsfestivitas 2026 foregik på Fisketorvet i Frederikshavn ved Tordenskiold statuen. Her var der sømilitær anstand med såvel militær som civilt personel. Under paraden var der taler af garnisonskommandant kommandørkaptajn Brian Hvilshøj samt borgmester Frederikshavn Kommune Jon Andersen. Talerne blev afrundet med fælles kranselægning af de to myndigheder.

Efter det udendørs arrangement, arrangeret af Søværnet, tog foreningen Venner af Tordenskiold (VAT) over med den traditionelle udnævnelses ceremoni i Officersmessen på Flådestationen.

Først var der tildeling af tre stormglas til unge officerer der er tjenestegørende på Flådestationen. Efter en passende forplejningspause udnævnes årets tre nye Venner af Tordenskiold.

Stormglassende 2026 blev tildelt premierløjtnant Mathias Emil Dahl Christensen, løjtnant Sara Josefine Nørgaard Weihager og premierløjtnant Christian Anker Rask.

Årets spritnye VAT blev. Landskendt: Domprovst Thomas Frank. Egnskendt: Sognepræst Kirstine R. Rafn. Søværnskendt kommandørkaptajn Jan Landberg Svendsen.

Ud over de ankomne Venner af Tordenskiold var en række organisationsfolk fra forsvarsrelaterede foreningen og lokaler erhvervsfolk på

▲ VAT folkene årgang 2026 er fv. Kirstine R. Rafn, Jan Landberg Svendsen og Thomas Frank.

▲ To ad de nye VAT, Jan Landberg Svendsen og Thomas Frank, fanget i et koncentret snik snak. (Foto: Maki Sebastian.)

gæstelisten. Fra Danmarks Marineforening deltog landsformand Steen Engstrøm samt medlemskollegaer fra Frederikshavn Marineforening.

Som det hører sig til ved de årlige markeringer af Fladstrands helten Tordenskiold stod den, efter et sprudlende flerstemmet sangrepertoire støttet af elektronikmusik fra Frederikshavn Mandskor, på Forloren Skildpadde tilpasset med Sherry ad libitum.

Fem kvarter efter eventstarten i Nordjylland startede Selskabet Danske Tordenskiold-Venner fra Østsjælland deres event med andagt i Holmens Kirke ved orlogsprovst Peter Thyssen. Efter andagten bar seks orlogsgaster fra Søværnets Tamburkorps, anført af selskabets sekretær Søren Konradsen med selskabets fane, seks kranse op gennem kirken til Kapelsalen, ledsaget af Prins Jørgens March' med organist & kantor Jakob Lorentzen ved orglet. De seks kranselægningerne var. Norges Ambassadør til Danmark, H.E. Tone E. B. Allers, kommandørkaptajn Bo Snestrup Petersen, kommandørkaptajn i Sjøforsvaret Norge Anders Krabbe, kommandør Henrik Holck Rasmussen, seniorsergent Søren Konradsen samt kontreadmiral Lars Kragelund. Desuden medvirkede kornet & tromme fra Søværnets Tamburkorps.

Efter seancen i Holmens Kirke forlagde de indbudte gæster og tilmeldte medlemmer, i alt 35 personer, til Søofficers-Foreningens lokaler i Kommandantgården på Kastellet for traktement og hyggeligt samvær. Som et indlagt ekstra element i festen var der gave til formand Lars Kragelund der på dagen rundede de 75 år.

Rejsebrev fra ”2nd International Early Watercraft Congress” i Derry

Af Thomas Frank.

Det er den 4. november og klokken er 14.05 Greenwich Mean Time. Jeg står ved busholdepladsen på O'Connell Street i Dublin centrum og venter. En bus holder ind. Ganske rigtigt det er 705X, som går til Derry i Nordirland. Der venter mig en rejse på 4½ time. Vi er heldigvis få rejsende. Plads er der rigeligt af og nogle skal allerede af ved første stop, som er lufthavnens terminal 1. Min gode estiske ven og bådebygger Aivar Ruukel gav mig et praj om en kongres for forskere og eventyrere, som går op i de ældst kendte både. Før der var skibshåndværk og maritim kunnen til at bygge Titanic, som man byggede her på øen nær min destination. Jeg fornemmer på min plads at drømme om synkefrie fartøjer har rødder i øens myter og sagn. Den slags fortællinger som her i tusinder af år har samlet folk i krostuer og før det omkring et bål under åben himmel. Havet omkring øen er vildt og voldsomt. Tidevandet bestemmer skibstrafikken. Så tænk, hvis man kunne bygge et fartøj, som klarede alt. Som et Babelstårn i form af en båd gik det galt. Det er mørkt da bussen timer senere kører forbi museet for forliset ved havnen i Belfast. Det er de nyheder som jeg læser undervejs også. Krig i Ukraine, Iran og besættelse af Gaza foruden al den elendighed vi ikke bliver gjort opmærksom på. De historier er glemt og uden for dagsorden, da vi næste dag mødes i Guildhall i midt i Derry. En imponerende bygning fra 1912. Granitspir og mosaikvinduer med våbenskjold og navnetræk kæmper om beskuerens opmærksomhed. Klokken er nærved 9.00, da vi deltagere, får navneskilt og hilser på hinanden. Næsten 20 nationer er samlet på kanten til Atlanterhavet. Vi tæller en eller flere fra Iran, Egypten, Uruguay, Sverige, Estland, USA, England, Irland, Spanien, Portugal, Brasilien, Estland, Schweiz, Irak, Tyrkiet, Indien, og Danmark. Hver har vi vores historie. Det er lige fra den unge kvindelig museumsinspektør, som har ansvar for Doverbåden til en ældre irakisk herre som var med Thor Heyerdahl på Tigris Ekspeditionen i 1977-1978. Han arbejder nu med at redde bådhåndværket langs floderne i Irak ved at engagere unge. Vi skal være sammen til foredrag og samtale til den 8. november.

▲ Aivar Ruukel (tv.) og Thomas Frank havde nogle gode dage i Nordirland

▲ Thomas Frank på talerstolen under sit 46 minutter lange indlæg på ”2nd International Early Watercraft Congress”.

Borgmesteren byder velkommen med kæde og alting. Man har lagt sig i selen til dette topmøde for bådentusiaster. Al teknik er til rådighed. Det er mikrofon, god lyd, storskærm og mindre skærme i siderne. De fleste af os skal præsentere vores forskning. Hver med 25 minutter plus plads til spørgsmål. Jeg fortæller om de ældste skriftlige kilder og mine rejser i en oprindelig båd bygget i en levende tradition ved floderne. Ved sådanne internationale samlinger er det en ting at præsentere og få spørgsmål. Noget andet er at lytte og rejse inspireret hjem.

SOM BENZIN PÅ EN MOTOR

Der er altid et eller andet man ikke ved. Som benzin på en motor nærer den slags ens nysgerrighed. Det bedste indlæg kommer sidste dag. Det er online fra Indien af forskeren Swarup Bhattacharyya fra National Maritime Heritage Complex i Gujarat. Vi holder vejret. Virker teknikken hen over de tusinder af kilometer? Det gør den. Med fine ord handler indlægget om den kognitive og kulturelle betydning af bengalske træbåde. Overskriften vil kunne få enhver til at falde i søvn, eller tage på

en af de mange pubs som er lige uden for. Blot at denne mands ord et efter et fanger og griber os "søfolk." Billede efter billede taler ham om relationen mellem bådebyggeren og båden, besætningen og båden og til sidst barnet og modelbåden. "Besætningen som sejler båden, opfatter den som deres moder, de går og lever på hendes skød, hvilket de betragter som det helligste sted på jorden, som bevarer dem fra havets og flodens farer." Og han forsætter og siger: "Båden er meget mere end bare et transportmiddel. Båden og skibsføreren/besætningen er uadskillelige." Det sidste billede er af et smilende barn med en model båd i hænderne. Livet til søs viser, at mennesker er ens. Sømænds- og kvinders sprog går på tværs af tid og sted. Jeg har tjekket ud fra hotellet. Med den afsluttende opsummering kan jeg tage hjem. Med i bussen den anden vej mod Dublin er den svenske forsker Boel Bengtson. Hun vandt engang VM i sejlsport. Snakken går om det derhjemme og fremtiden. Næste kongres er i 2028 i Uruguay. Det er langt væk, men hvem kan undvære inspiration og følelsen af at være een menneskehed. Havet forbandt engang og gør det stadig.

▲ Godsejer E.V. Schou blev den 13. maj 1920 udnævnt som den første Æresmedlem i Danmarks Marineforening. Siden har i alt 51 personer modtaget Danmarks Marineforenings højeste udmærkelse. 10 af de på nuværende 12 Æresmedlemmer holdt ultimo september 2026 med landsformanden Steen Engstrøm som inviteret gæst og med Edvard Jelen som tovholder, for tredje gang – og dermed på dansk – traditionen tro, hyggefællesskafning i Korsør Marineforenings Marinehus på Søbatteriet ved havnen. De 12 Æresmedlemmer anno 2026 er: Kurt Wulff Flatau, Kong Frederik X, Ib Ketler, Elo Roger Henriksen ,Edward Jelen, Jens Ole Løje Jensen, Ole Henry Julsrud, Leif Mortensen, Ejgil Bank Olesen, Birger Tykskov, Søren Konradsen og John Erik Engskov. Vedstående foto er knipset på Korsør Fæstnings voldanlæg. (Foto: Steen Engstrøm)

HØNEN skiftede navn og farts område

Blandt de på nuværende godt 20 Sø- og Fjordturbådsfarter er Arresøen ´s "Frederikke" ex. FLS 7/HØNEN kendt af mange tidligere søfarende fra Holmen i København. Skibet blev nogle år efter udfasningen fra Søværnet overtaget af foreningen Arresøfarten. I den mellemliggende periode var FLS 7/HØNEN ejet af et lokalt selskab, der udbød skibet i folkeaktier. Da dette projekt kollapsende, tog Frederiksund Turistforening over, frem til den blev en del af Visit Nordsjælland. Herefter overtog en gruppe, heraf flere fra Frederiksværk Marineforening, skibet fra det daværende Halsnæs Kommune. Pris: 1 dansk krone.

▲ Turbåden "Frederikke" ved kaj i Auderød lejernes tidligere travaljehavn. (Foto. Lars Kiilerich Laustsen)

Ifølge en af skibets fans, Lars Kiilerich Laustsen, er årsagen til at FLS 7/HØNEN stadig er aktiv, en gruppe dedikerede pensionister der bruger megen tid på at holde skibets skrue i vandet. Eksempelvis formanden for foreningen Erik Pedersen (81 år), der oprindeligt er udlært smed på Stålvalseværket i Frederiksværk. Han var med til at overtage "Frederikke" for én krone. Købet betød, at bordet i dag fanger for Erik Pedersen, der står for den daglige drift af skibet. Derudover er der en økonomisk side af sagen, der er forbundet med hele skibets vedligeholdelse. Penge i kassen til sådanne udgifter sørger Erik Pedersen for ved at søge fonde og særlige puljer.

Men selve krumtappen i projektet er det arbejdshold af frivillige, der om foråret klargør skibet og om efteråret får det bragt på land igen.

Én af dem, er Ole Bahr (81 år). Ole Bahr der via sin karrierer som officer i Søværnet har tjansen som bådfører. Et andet besætningsmedlem er René Holm (76) der er gast og guide på sø-togterne. Oprindelig er René Holm uddannet smed, men fik en maritim erfaring som Falckredder, hvor han arbejdede med kystredning i Frederikssund. Den fjerde person på arbejdsholdet er Ib Petersen (75 år). Han har været med i foreningen bag "Frederikke" lige fra starten, og var således som medlem af Frederikssund Marineforening med, da foreningen så dagens lys. Selv om Ib Petersen er hæmmet af lungesygdom arbejder han stadig på "Frederikke" s arbejdshold.

▲ Den Danske Ukraine Komité (DDUK) holdt den 9. oktober 100 mio. kr. event hos organisationen Dansk Erhverv. - Siden 2022 har private bidragydere gjort det muligt for DDUK at sende mere end 100 millioner kroner i støtte til det ukrainske forsvar. Den milepæl markerer vi nu samtidig med, at vi retter blikket mod den støtte, Ukraine fortsat har brug for, lød det fra DDUK formanden Jakob Ellemann-Jensen. Men formandens største ønske er klar: Jeg ville ønske, at der ikke var brug for DDUK. – I dag markerer vi milepælen her i Dansk Erhvervs lokaler sammen med en række private bidragsydere, sagde han inden han overrakte en symbolsk check til Ukraines ambassadør Andrii Aavevskyi. – 100 mio. kr. er et stort beløb. Men det afgørende er, hvad pengene kan gøre, for de mennesker det forsvarer deres land. Våben, ammunition, udrustning og andet der er brug for ved fronten. Dette fordi alle pengene går ubeskåret til det Ukrainske Forsvar. Blandt indlederne var også Søren Pind og Jacob Kaarsbo. Moderator Mette Walsted Vestergaard styrede snakken på scenen. Vedstående foto viser Jacob Ellemann-Jensen, Søren Pind og Mette Walsted Vestergaard. (Foto: Steen Engstrøm)

KRIGS MUSEET & SIRIUSUDSTILLING

I den lange række af konger, og enkelte dronninger, der siden slut 900-tallet i forskellige familiesammenføringer og slægter har haft bestemmende ret over Danmark med tillægslande og hertugdømmer, er den mest kendte historiske regent formodentligt Christian 4, der levede fra 12. april 1577 til 28 februar 1648. I sin 59 år lange regeringstid var han med til at udvide Danmarks grænser med sine mange krige. Dengang som nu var det umuligt at gøre sig gældende på de europæiske slagmarker til søs og til lands uden en stærk flåde. Derfor lod han opføre en på den tid enorm stor krigshavn på det område, der i dag er Biblioteksha ve i København. Da krigshavnen med Tøjhuset i spidsen stod færdig i 1604, imponerende det med sin størrelse som Nordeuropas største krigshavnsprojekt. Tøjhuset indeholder i dag krigsmuseet.

(Kilder og foto: Julie Lorenzen Krigsmuseet, Thorkild Jensen, Moesgaard Museum, Martin Sylvest, Leif Mortensen, slædepatruljen SIRIUS, Danmarks Nationalleksikon.)

Skinnende rustninger og skarpladte våben i det gamle tøjhus fra 1604

KRIGSMUSEET ER ET KULTUR-HISTORISK SPECIALMUSEUM. MUSEETS UDSTILLINGER BEVÆGER SIG IGENNEM 500 ÅRS DANSK KRIGSHISTORIE. HER KOMMER GÆSTERNE TÆT PÅ SOLDATERNES HVERDAG OG BLIVER KLOGERE PÅ, HVORDAN VÅBEN, TEKNOLOGI OG STRATEGI AFGØR TRIUMF ELLER NEDERLAG, I 1500-TALLET OG I DAG.

I museets seks permanente udstillinger: "Kriger", "Danmarks Krige", "Danmarks Flåde", "Skatkammeret", "Kanonhallen" og "Kampklar, møder de besøgende gæster alt fra 1700-tallets søhelte, til japanske samuraier og tyske Waffen-SS soldater fra 2. Verdenskrig og ser soldaternes våben og udstyr gennem historien. Tidligere i år åbnede Krigsmuseets nye, store udstilling 'Kriger', som er lavet i samarbejde med Moesgaard. Her tager fire, forskellige krigere gæsten med på en rejse gennem tid og sted. Før, under og efter kamp følger vi en nutidig dansk soldat, en japansk samurai, en romersk legionær og en Sepik-kriger (rituel kriger) fra Ny Guinea på deres transformation fra menneske til kriger – og undersøger, hvad det gør ved mennesket at gå i krig.
I Tøjhusgården kan gæsterne blandt andet se en Leopard 1 kampvogn.
Ud over udstillingerne har Krigsmuseet også foredragsrækken Fad & Foredrag. Her får krigsaficionados- og historietørstige serveret en kold øl og et lunefuldt, krigshistorisk foredrag efter museets lukketid. Der er cirka 10 foredrag om året.

HISTORIEN BAG KRIGSMUSEET

Engang var Krigsmuseet omgivet af vand. I 1600-tallet var Tøjhuset nemlig epicentret i kongens krigshavn. Herfra sejlede Christian 4.s store krigsskibe ud, klar til kamp for Danmark læsset med krudt, kugler og kanoner. I Tøjhuset opbevarede Christian 4. alle rigets våben samt sine egne private pragtvåben og rustninger. Modsat hvad man kunne tro, har et tøjhus nemlig intet med tøj at gøre. Det er derimod et våbenkammer, og her Krigsmuseet har til huse i dag. Krigshavnen lå der, hvor Biblioteksha-ven ligger i dag. Her var også provianthus, bryggeri, bageri og værksteder.

Da kongens krigshavn med Tøjhuset i spidsen stod færdig i 1604, imponerende det med sin størrelse - det var nemlig Nordeuropas største krigshavnsprojekt. Tøjhusets nederste etage 'Kanonhallen' er stadig Europas længste, hvælvede renæssancehal. I 1647 gik der brand i bygningen, men det lykkedes at genopbygge den. Men alt bliver umoderne med tiden - selv en toptunet, kongelig krigshavn. Tøjhuset mistede sin betydning, men var fortsat den danske hærs centrale våbenlager indtil 1900-tallet. I 1928 blev bygningen til Tøjhusmuseet, der i 2018 skiftede navn til Krigsmuseet.

FAKTA:

Christian 4. var konge af Danmark og Norge fra 1596. Han var søn af Frederik 2 og Sophie af Mecklenburg. Han blev gift i 1597 med Anna Cathrine af Brandenburg og i 1615 med Kirsten Munk . Han blev konge i 1588 ved Frederik 2.s død, men han blev ikke regent før i 1596.
Efter dåben 1577 og frem til 1579 opholdt Christian sig hos bedsteforældrene i Mecklenburg, og som treårig blev han udvalgt til tronfølger. Christians videre opdragelse blev 1582-1583 lagt i hænderne på hans hofmester, den pommerskfødte adelsmand og oversekretær (leder) i Tyske Kancelli Henrik Ramel. men det daglige ansvar lå mest hos tugtemesteren (lærer) Hans Mikkelsen.
Ved faderens død i 1588 blev Christian konge men var kun knap 11 år gammel, og den politiske magt blev derfor overtaget af rigsrådet, der nedsatte et formynderstyre på fire medlemmer under ledelse af kansler Niels Kaas. Det fik betydning for Christians opdragelse, idet formynderne i 1590 udskiftede den tyske hofmester Ramel med den dansk adelsmand Hak Ulfstand. Christian fik en omhyggelig opdragelse med vægt på kristen moralfilosofi og alle de intellektuelle og fysiske færdigheder, heriblandt

sprogkundskaber, som tidens humanistiske fyrsteideal krævede.

Mens den tyske kejser i 1593 erklærede Christian for myndig i hertugdømmerne, måtte han vente til 1596, før han som myndig kunne krones som dansk-norsk konge.

Christian 4. var opdraget i en traditionel, kristen-humanistisk ånd, og livet igennem forholdt han sig grundlæggende systemloyal til både religionen, forfatningen og samfundets sociale opbygning. Han var altså ideologisk konservativ, men det hindrede ham ikke i systematisk at forsøge at styrke kongemagten og udvide sit politiske råderum. Det gjaldt især udenrigspolitikken, hvor han ønskede at føre en langt mere aktivistisk og dermed omkostningskrævende politik, end rigsrådet og adelen kunne gå med til. Det blev hurtigt akut i forhold til det ekspanderende Sverige, som han allerede i begyndelsen af 1600-tallet ønskede at imødegå militært. Først i 1611 samtykkede rigsrådet dog i at erklære Sverige krig, da kongen ellers truede med at gøre det i sin egenskab af holstensk hertug og beholde eventuelle territoriale gevinster som sin egen personlige ejendom. Kalmarkrigen 1611-1613 viste de to landes militære jævnbyrdighed, selvom freden i Knærød 1613 var til dansk fordel. Sverige måtte blandt andet betale for tilbagelevering af fæstningen Älvsborg.

Christian 4.s trussel om at erklære krig som holstensk hertug var reel, fordi han rådede over en betydelig kapital. I 1597 videreførte han 1500-tallets lensreformer, der sikrede balance på det ordinære budget. Indtægterne fra Øresundstolden tilhørte formelt kongen, og sammen med de svenske løsepenge for Älvsborg gjorde de omkring 1620 Christian 4. til en af Europas rigeste fyrster. Frem til interventionen i Kejserkrigen 1625 kunne han derfor optræde som långiver for danske adelige og for nordtyske fyrster.

Indenrigspolitisk var første halvdel af regeringstiden præget af initiativer til fremme af håndværk og handel. Handelen skulle koncentreres i købstæderne. Christian 4. blev en af Danmarkshistoriens store bygrundlæggere og udfoldede ikke mindst i København stor byggeaktivitet Med opførelsen af Frederiksborg Slot og Rosenborg Slot samt gennem indkaldelse af en række udenlandske malere, musikere og andre kunstnere anvendte han en del af velstanden til at skabe prægtigere rammer om hoffet. Bygrundlæggelser og byggeaktivitet tjente merkantile, repræsentative og militære formål. Kongens gunstige finansielle situation frem til begyndelsen af 1620'erne satte ham også i stand til at tage udenrigspolitiske initiativer uden om rigsrådet, blandt andet i Nordtyskland. Hans interesse for dette område skyldtes ønsket om at forsørge sine sønner, at beherske handelsveje og toldindkomster samt at afbalancere forholdet til Sverige, der ekspanderede militært i Baltikum.

Udsmykningen af Frederiksborg Slot med bl.a. en kejserkrone er blevet taget til indtægt for kongens imperiedrømme og stræben efter værdigheden som tysk-romersk kejser.

I perioder syntes kongen uinteresseret i det europæiske opgør. Når han i 1625 erklærede den tyske kejser krig og satte sig i spidsen for en protestantisk hær, skyldtes det formentlig hensynet til den protestantiske sag og ønsket om at tiltage sig den politiske og militære lederrolle, for at den ikke skulle tilfalde Sverige med fare for svensk militær tilstedeværelse på Kontinentet. Denne frygt samt konkurrenceforholdet bevirkede, at Christian 4. begyndte krigen uden tilstrækkelig militær forberedelse eller bindende støtteerklæringer fra allierede. Han opnåede heller ikke rigsrådets samtykke, og måtte derfor erklære krig som holstensk hertug.

Med stigende offentlige udgifter især til militære formål blev Christian 4. fra 1630'erne økonomisk og politisk afhængig af rigsrådets skattebevillinger. Kongens forhøjelse af Øresundstolden, der anspændte forholdet til Nederlandene, var et desperat forsøg på at genvinde den tidligere økonomisk-politiske handlefrihed. Rigsrådet bar således en del af skylden for den økonomiske politiks uheldige udenrigspolitiske konsekvenser.

Kongens sidste år var præget af modgang. Den svenske Torstenssonfejde mod Danmark 1643-1645 medførte betydelige landafståelser samt tabet af Østersøherredømmet, og indenrigspolitisk måtte han gøre indrømmelser til adel og rigsråd. I 1646 forsøgte han ved en lensreform at øge kronens provenu af krongodset; men året efter måtte han opgive reformen, da hans søn, den udvalgte prins Christian døde, og adelen kædede et nyt tronfølgervalg sammen med reformens ophævelse. Hans forsøg på at påvirke rigsrådets politik ved udnævnelse af sine svigersønner til politiske tillidsposter slog fejl. Det var således en skuffet og desillusioneret monark, der døde på Rosenborg Slot efter 52 års regeringstid.

Særudstilling om Slædepatruljen SIRIUS kan opleves på Krigsmuseet i København

▲ Kong Frederik deltog i den officielle åbning den 8. oktober 2026 af specialudstillingen SIRIUS. Udstillingen kan besøges frem til den 7. oktober 2028. Her tjekker han – sammen med en ung premierløjtnant Hæren - at udstillingens bud på proviant er i overensstemmelse med virkelighed.

TEL. & FAX 33 12 82 53
POSTGIRO NR.: 102-3071
D. B. 3001.3015-127201
E-MAIL: MWM@MWMORCH.DK

FREDERIKSBORGVEJ 199
2400 KØBENHAVN NV
CVR. NR.: 89 69 70 18
WWW.ORDENSBAAND.DK

KONGELIG HOFLEVERANDØR
M. W. Mørch & Søn's Eftf. ApS.
LEVERANDØR TIL ORDENSKAPITLET
GRUNDLAGT 1830
DANSKE OG UDENLANDSKE
ORDENSBÅND
MINIATUREORDENER OG MEDALJER
BÅNDSPÆNDER TIL UNIFORMER

DANMARKS ARKTISKE SPECIALSTYRKE SIRIUS ER DEN ENESTE AF SIN SLAGS I VERDEN. UNDER DE MEST EKSTREME FORHOLD HÅNDHÆVER SLÆDEPATRULJEN DANSK SUVERÆNITET PÅ NORDØSTGRØNLAND.

I isnende snestorme med temperaturer ned til minus 50 grader tilbagelægger slædehold bestående af to mand, en hundeslæde og 13 slædehunde flere tusinde kilometer, når de håndhæver Kongeriget Danmarks suverænitet i Nordøstgrønland. På de månedlange patruljer ser patruljeførerne ikke andre end hinanden, hundene og den barske, grønlandske natur. Men hvordan er det egentlig at arbejde i så ekstremt et miljø? Og hvilken rolle spiller slædepatruljen i dag?

Det undersøger Krigsmuseets nye særudstilling "SIRIUS – på patrulje i Arktis". - Der er i stigende grad stor, folkelig interesse for Slædepatruljen SIRIUS arbejde, og Kongeriget Danmarks militære indsats i Arktis i øvrigt. Og sidste år kunne den ikoniske slædepatrulje fejrer 75 års kontinuerlig tilstedeværelse i Grønland, fremgår det af en presseinformation museumschef David Høyer om baggrunden for udstillingen

KONGERIGET DANMARKS ØJE

Slædepatruljen SIRIUS' vigtigste opgave er at håndhæve Kongeriget Danmarks suverænitet ved at være fysisk til stede i det ubeboede Nordøstgrønland med en 16.000 km lang kyststrækning.

Derudover varetager SIRIUS også politimyndigheden i verdens største nationalpark Nordøstgrønlands Nationalpark, hjælper med eftersøgning og redning, driver hovedkvarteret Daneborg Station og flere andre opgaver.

Slædepatruljen SIRIUS trækker på erfaringer fra inuitkulturen og blev oprettet i tiden efter 2. Verdenskrig med inspiration fra Nordøstgrønlands Slædepatrulje: Nordøstgrønlands slædepatrulje blev oprettet i 1941 af de danske myndigheder i Grønland, mens selve Danmark var besat af tyskerne. Patruljen bestod af danske, grønlandske og norske fangstmænd, der havde til opgave at patruljere den uvejsomme nordøstgrønlandske kyst. Hvis tyskerne forsøgte at

oprette vejrstationer, skulle patruljen alarmere amerikanerne. Vejrmeldinger herfra havde nemlig stor betydning for planlægning af krigen i Europa.

KONG FREDERIK – DENGANG KRONPRINS – DELTOG I JUBILÆUMSREJSE

Ekspedition SIRIUS 2000 var en skelsættende og ekstremt krævende hundeslæderejse, som Kong Frederik gennemførte for at markere Slædepatruljen SIRIUS 50-års jubilæum. Ekspeditionen begyndte den 11. februar 2000 i Qaanaaq i Nordvestgrønland og sluttede den 31. maj 2000 i Daneborg i Nordøstgrønland. Qaanaaq er den næstnordligst by i verden efter Longyearbyen på norske Svalbard. Holdet tilbagelagde en strækning på 2.795 kilometer på tværs af den barske, arktiske natur. Kong Frederik deltog som menigt medlem af det seks mand store hold. Holdet talte desuden fire tidligere SIRIUS-folk og en filmfotograf, som rejste med tre slæder og i alt 45 slædehunde. Rejsen varede i næsten fire måneder under ekstreme, arktiske forhold. Deltagerne oplevede temperaturer, der undervejs faldt til under minus 50 grader.

▲ Kongen og tidligere SIRIUS-mand Alfred Olsen, der var udsendt i 1970'erne

Fakta:

- **Nordøstgrønlands Slædepatrulje.** Ved afgørelsen i den internationale domstol i Haag i 1933, blev der endeligt afgjorde, at Østgrønland tilhørte Danmark og ikke Norge, samtidig blev det understreget, at det var nødvendigt, at Danmark fremover på en synlig måde hævdede suveræniteten over dette område. Det var baggrunden for oprettelsen i 1941 af Nordøstgrønlands Slædepatrulje, der imidlertid blev nedlagt efter 2. Verdenskrig.

- **Ny patrulje og nyt navn.** Den 18. august 1950 blev tjenesten på ny etableret på Lauge Kochs station på Ella Ø i Kong Oscar Fjord som Slædepatrulje Resolut. I 1951 flyttede man til den nuværende station i Daneborg. På grund af. navnelighed med en canadisk vejrstation antog patruljen i 1953 det nuværende navn efter den klareste stjerne i stjernebilledet Store Hund der nu indgår i slædepatruljens våbenskjold. SIRIUS hørte fra starten under Grønlands Kommando. Fra 31. oktober 2012 Arktisk Kommando. Fra 1. september 2014 blev Slædepatruljen SIRIUS sammen med Frømandskorpset og Jægerkorpset sammenlagt i Forsvarets Specialoperationskommandoen (SOKOM), der har hovedkvarter på Flyvestation Aalborg.

- **Passer på 160.000 kvadratkilometer:** I et område på ca. 160.000 km2 er patruljens opgaver at markere dansk tilstedeværelse, gennemføre overvågning, suverænitetshævdelse og som politimyndighed føre tilsyn og kontrol med ekspeditioner og fredningsbestemmelser i området, der er udlagt som nationalpark. SIRIUS omfatter 12 mænd, udvalgt blandt frivillige ansøgere fra alle tre værn, samt ca. 80 grønlandske slædehunde. De er formeret i hold a to mand og 11-14 hunde. Den normale kontraktperiode er to år. Patrulje med slæde udføres november-april med dagsmarcher på ca. 30 km. Der overnattes i telt eller i en af de ca. 65 hytter i området, og årligt tilbagelægges ca. 18.000 km med hundeslæde. Om sommeren patruljeres til fods, og der udlægges depoter til vinterens patruljeringer med hjælp fra kutter, fly og helikopter.

DISTRIKT
STORKØBENHAVN, BORNHOLM & GRØNLAND

Distriktformand: Karl-Erik Knaack
Tlf.: 40 31 56 40, E-mail: skbg@marineforeningen.dk
Roskilde, Kongens Lyngby, Amager, København, Brøndby, Godthåb og Bornholm

DISTRIKT
NORDSJÆLLAND

Distriktformand: Michael Hultén
Tlf.: 20 72 96 20, E-mail: nosj@marineforeningen.dk
Helsingør, Hørsholm/Rungsted, Gilleleje, Hundested, Frederikssund og Frederiksværk

DISTRIKT
VESTSJÆLLAND

Distriktformand: Erik Christiansen
Tlf.: 61 62 19 08, E-mail: vesj@marineforeningen.dk
Kalundborg, Nykøbing Sjælland, Slagelse, Holbæk, Korsør og Skælskør

DISTRIKT
SYDSJÆLLAND & ØERNE

Distriktformand: Kim-Regin Sustmann
Tlf. 25 11 13 33, E-mail: ssjo@marineforeningen.dk
Møen, Køge, Vordingborg, Stevns, Nakskov og Nykøbing Falster

DISTRIKT
FYN

Distriktformand: Søren Hansen
Tlf.: 22 36 67 66, E-mail: fyno@marineforeningen.dk
Odense, Bogense, Svendborg, Nyborg, Assens, Kerteminde, Marstal, Ærøskøbing, Faaborg og Middelfart

DISTRIKT
SYD- & SØNDERJYLLAND

Distriktformand: Mads Larsson
Tlf.: 23 81 55 48, E-mail: ssjy@marineforeningen.dk
Esbjerg, Fanø, Ribe, Sønderborg, Fredericia, Kolding, Haderslev, Aabenraa og Vejle

DISTRIKT
MIDTJYLLAND

Distriktformand: Britt Abild Andersen
Tlf.: 29 82 80 35, E-mail: mijy@marineforeningen.dk
Aarhus, Randers, Grenaa, Ebeltoft, Viborg, Horsens og Samsø

DISTRIKT
NORDVESTJYLLAND

Distriktformand: Per Toftum Larsen
Tlf.: 40 15 58 93, E-mail: nvjy@marineforeningen.dk
Skive, Lemvig, Ringkøbing/Hvide Sande, Hanstholm/Thisted, Glyngøre, Morsø, Thyborøn, Struer og Løgstør

DISTRIKT
NORDJYLLAND

Distriktformand: Per Sloth
Tlf.: 29 90 15 14, E-mail: nojy@marineforeningen.dk
Frederikshavn, Aalborg, Nibe, Skagen, Hals, Hjørring, Hadsund, Hirtshals og Hobro

Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" udkommer seks gange årligt. E-udgaven er på hjemmesiden ultimo januar, marts, maj, juli, september, november. Printudgaven omdeles primo/medio februar, april, juni, august, oktober, december.

DISTRIKT MIDTJYLLAND

Fire af de syv lokalafdelinger i distrikt Midtjylland mødte frem til oktober distriktmødet i Grenaa. Selv om deltagerantallet var næsten halveret, blev det et godt og debatrigt møde med mange orddueller mellem deltagerne. Da jeg som redaktør var inviteret, deltog jeg i den skarpe men venskabelige drøftelse, der mestendels gik på kommunikationsproblemstillinger mellem lokalafdelingerne og landsledelsen. Medlemskollegaerne i Grenaa Marineforening sørgede for de gode rammer og forplejning.

▲ De hyggelige rammer i marinehuset i Grenaa var med til at skabe en god og ordrig debat ved distriktmødet i distrikt Midtjylland. (Foto: Johnny H. Christensen)

DISTRIKT FYN

Distriktformand Søren Hansen oplyser, at 21 af distrikt Fyn og Ærøs medlemmer den 26. september holdt møde i Nyborg. – Vi havde en god dialog om de emner, der var på dagsordenen. Efter mødet var der lækker frokost og kammeratlig hygge, lyder det fra distriktsformanden.

DISTRIKT NORDVESTJYLLAND

Otte af distriktets ni lokalafdelinger sendte ultimo oktober deres formænd og næstformænd til formandsmøde i Løgstør. Efter indlæg fra distriktformand Per Toftum Larsen var der en livlig og konstruktiv debat om såvel afdelingernes status samt en generel snak om Danmarks Marineforening. Et par afdelinger havde tekniske problemer med adgang og godkendelse i deres bank. Med afdelingsformand Skive Marineforening Jørgen Justesens revisions og bankmæssige indsigt tilbød han straks sin hjælp ude i afdelingerne. Det var også Jørgen Justesen, der under eventuel opfordrede til, at distrikt Nordvestjylland i 2029 igen bød ind på afholdelse af Sendemandsmøde i distriktsregi. På den baggrund fik såvel det foreningspolitiske som intern hjælp afdelingerne imellem et godt afsæt. At kollegaerne i Løgstør Marineforening så have totalt styr på lokaliteterne og forplejningen, skabte alt i alt en god, positiv og konstruktiv stemning under det fem timer lange møde.

▲ Inden skafningen var der gruppefoto af deltagerne til mødet i Distrikt Midtjylland. (Foto: Sonja Kirk)

BORNHOLM

Bakkebestyrelsen fra Bornholm Marineforening er ifølge deres egen udsagn fortsat i tænkeboks om, hvordan de i fællesskab kan bevare en aktiv marineforening på Bornholm. - Vi håber at kunne samle medlemmerne til et møde i efteråret, hvor vi kan tale om idéer, aktiviteter og foreningens fremtid. Så gode ideer modtages altid fra resten af landet, opfordres det til fra Rønne.

▲ Løgstør Marineforenings flotte banner blæser frisk i vinden ved gruppeknipset fra formandsmødet i distrikt Nordvestjylland. (Foto: Kamilla Henriksen)

BRØNDBY

Afdelingen fra den københavnske vestegn startede efterårssæsonen med et medlemsmøde i september. En indkaldt foredragsholders indlæg måtte af tekniske grunde udsættes til en anden god gang.

Brøndby Marineforening stillede på den Nationale Flagdag med flag og veteraner ved rådhusene i såvel Glostrup som Brøndby.

Ved medlemsmødet i oktober fik afdelingen gennemført det manglende foredrag fra september med Jørgen Falkenberg, medlem af Dannebrogs-Samfundet. Ifølge Johann H. Jacobsen er der generel stor opbakning til de sociale arrangementer. Således deltog 128 i lørdagsåbent i oktober heriblandt kollegaer fra Helsingør Marineforening der havde arrangeret udflugt til området. Tilfældigvis var det Brøndby Marineforenings 81 års fødselsdag. Dette udløste lagkage efter frokosten. Et bankospil trak 88 ind i marinehuset.

Skyttelavet:

Skyttelavet indledte sæsonen den første mandag i september med fregatskydning efterfulgt med fregatfest lørdag. Fregatkaptajn blev for an-

▲ Anders Hansen er nu tredobbelt fregatkaptajn i Brøndby Marineforening. (Foto: Brøndby Marineforening.) ▶

det år i træk og for tredje gang i alt, afdelingens nestor 96 årige Anders Hansen. Anders kunne i øvrigt ved jubilarstævnet på Nyholm fejre sin 75 års dag for starten af sin tjeneste i Søværnet.

▲ Et oplagt publikum hygger sig med Slupkoret i Ebeltoft Marineforening. (Foto: Ebeltoft Marineforening.)

▲ De 40 stole fra "Kronprins Frederik" ses grundig efter i sømmene, inden de fik lov til at fylde førstesalen i Esbjerg Marineforening hus. (Foto: Nils Brandt Petersen

▲ DANNEBROG besætningen i civile antræk til aftenfesten i Frederikshavn Marineforenings hus. (Foto: Frederikshavn Marineforening.)

EBELTOFT

Soldaterforeningsskydning i september blev overbevisende vundet af medlemmerne fra Ebeltoft Marineforening.

På grund af mandefald har afdelingen aflyst nogle interne og eksterne arrangementer. Det er dog blevet til kammeratskabsaften med partnere, hvor menuen var hjemmelavet varm suppe med efterfølgende brunkål. Under byens Ebelfestival var der fællessang i marinehuset med Slupkoret som veloplagte forsangere.

Der er i lokalafdelingens regi taget initiativ til en "Veterancafe", hvor Veteraner fra Syddjurs Kommune kan møde ligesindede og dele erfaringer samt hygge sig, og i øvrigt søge hjælp og støtte hos den Veterankoordinator, der er ansat i Syd- og Norddjurs kommuner.

Generalforsamlingen 2027 er fastsat til den 25. februar.

Skyttelavet:

Bestyrelsen er allerede primo november 2026 gået i gang med tilrettelæggelsen af Landsskyttestævnet 2027 der arrangeres i dagene 20. – 21. marts.

ESBJERG

Efterårs- og vintersæsonen har budt på udsolgt Ulkeaften og lørdagsfrokoster. Det oplyser Nils Brandt Petersen. Bestyrelsen er også i gang med at sammensætte 2027 aktivitetskalenderen.

Marinehusets førstesal har længe trængt til nye stole. Via kontakter til ophugningsfirmaet Smedegaarden A/S er 40 cafeteriastole fra Scandlines færgen "Kronprins Frederik" nu erhvervet, rengjort og sat på plads.

FANØ

Det var en stormende og regnfuld dag da Fanø Marineforening den 23. august 2026 afholdt den årlige fregatskydning. Arrangementet startede om formiddagen med morgenkaffe og rundstykker i marinestuen og en lille en til halsen, inden selve skydningen skulle finde sted i haven til marinehuset. Man siger ofte, at tålmodighed er en dyd. Det var der bare ingen, der fortalte kaptajnen på fregatskydningen 2026, da han besluttede sig for at sætte alletiders uofficielle verdensrekord i maritim træfsikkerhed. Hvor en klassisk fregatskydning (eller fugleskydning, for de landkrabber der foretrækker skov frem for hav) normalt tager en hel formiddag fyldt med pølser, håndbajere og uendelige drøftelser af vindforhold, gik denne legendariske omgang over i historien på under ti minutter. Det lynhurtige forløb betød at man måtte bruge resten af eftermiddagen på en ekstra skydning for de mest blinde og handicappede og lade som om, at det hele var en del af den store taktiske plan, inden man kunne afslutte dagen med præmieoverrækkelse og hotdogs. Det fortæller den efter skydningen detroniserede fregatkaptajn og noteinformant Hans Novrup.

Afdelingskasserer Mette Jensen er død. - Mette var et dejligt menneske, der elskede livet og selskabet i Marineforeningen. Man kunne altid regne med Mette, og hun tog gerne en ekstra tørn, hvis det var nødvendigt. Mette var en kammerat man kunne stole på, udtaler bestyrelsen. "Æret være Mettes minde".

FREDERIKSHAVN

Afdelingssekretær John Lie fortæller, at DANNEBROG ´s afgående besætning den 25. september holdt afslutnings fest i Frederikshavn Marineforenings lokaler. Festen er delt i to med først en afdeling hvor mandskabet er i uniform. Her er der indlagt taler samt udnævnelse af årets

gast. I år Julius Jensen. Efterfølgende afrundes festivitassen med aftenfest i jakkesæt og lange kjoler.
Ugen efter var der fregatskydning. Poul Poulsen blev for 2. år i træk fregatkaptajn. Afdelingsformand Esben Jensen vandt præmieskydningen for mænd, medens Helle Mortensen vandt skydningen for damerne.

FAABORG

Seks medlemmer af Faaborg Marineforening deltog den 5. september ved Faaborg-Midtfyn Kommunes markering af Den Nationale Flagdag. Det oplyser afdelingsformand Torben Ralph Nielsen. - På slaget 0800 blev flaget hejst akkompagneret af Hjemmeværnets Brassband Syd. Borgmester Anstina Krogh indledte med en kort tale, hvor hun udtrykte respekt og stolthed over de udsendte og deres familier. Efter et par musikalske indslag fra brassbandet steg tidligere chef for Jægerkorpset, oberst, tidligere midlertidig tillagt grad som brigadegeneral, Frank Lissner på talerstolen, hvor han blandt andet fortalte om sine to missioner som chef for de danske styrker i Afghanistan. Der var store ord og roser til de danske soldater for deres engagement og mod. Frank Lissner glemte heller ikke at nævne de afsavn som familierne herhjemme må lide. Til slut gik Anstina Krogh igen på podiet for at slutte med en hyldest til de udsendtes familier og tildeling af en medalje til et barn af en udsendt soldat, som påskyndelse af ikke mindst børnenes støtte i en svær tid. Arrangementet sluttede med morgenkaffe på restaurant "Klinten", sponsoreret af kommunen, siger afdelingsformanden. Han fortæller også, at der var fyldt godt op i marinestuen til årets ålegilde og at der blev taget godt fra, så ålene fik lov at svømme lidt endnu og humøret var således højt. - Desværre modtog vi undervejs meddelelsen om, at vores medlem og gode kammerat Trygve Guttesen var gået bort tidligere samme dag, hvilket naturligvis satte en dæmper på stemningen. Trygve blev mindet med et minuts stilhed, da flaget blev strøget.

Skyttelavet:

Som vanligt lagde sidste års vinder af fregatskydningen, Torben Ralph Nielsen, ud med første skud. Men modsat sidste års skydning blev det ikke til en træffer denne gang. Der skulle lidt flere skud til i år, førend den første prop sprang. Herefter gik det planmæssigt, og efter 123 skud var alle sejl besejret. Årets vinder blev Heine Rasmussen. Dagen blev afsluttet med en god frokost og præmieoverrækkelse. Det meddeler Steen Krogh fra afdelingens Skyttelav.

GLYNGØRE

Afdelingen har stor succes med fyraftensåbent hver torsdag fra kl. 1600 til 1800. Der kommer 25 - 30 medlemmer, som hygger sig sammen i marinestuen. Det fortæller Bent-Ole Kristensen. Han oplyser også, at sparbonde turneringen er populær med 25 deltagere hver gang. Ulkeaftenen i september samlede med 18 deltagere færre end normal.
Fregatskydningen blev med 73 skud en kort affære. - Den træfsikre fregatkaptajn Erling Færk er nu blevet hædret to år i træk, afrunder Bent-Ole Kristensen noten fra Glyngøre Marineforening.

GRENAA

Kilder fra Grenaa Marineforening har fortalt redaktionen, at afdelingen har flere medlemmer der kan spille. Heriblandt nogle med en massiv musikalsk baggrund. Om det er denne tilgang, der er årsagen vides ikke. Men fakta er, at der nu er opsat et stk. klaver i Marinehuset. Stephan Nygaard mener, det var noget af en bedrift at indflytningen kunne gøres med en besætning på kun fire mand.

▲ Pensioneret oberst/brigadegeneral Frank Lissner holder tale ved Den Nationale Flagdag. (Foto: Faaborg Marineforening.)

▲ Fregatkaptajn rivalerne fra Glyngøre Marineforening mødes i fordragelighed inden skydningen. (Foto: Glyngøre Marineforening.)

▲ Gedigen flyttearbejde sikre fremtidig klavermusik i Marinehuset i Grenaa. (Foto: Per Schultz Petersen)

HALS

Det har indtil videre været en travl sensommer/efterår i Hals Marineforening. Den 7. september lagde vi ud med at byde de nye Ulke velkommen om bord. Menuen var traditionen tro skipperlabskovs med tilhørende dessert. Alle slap igennem uden hverken søsyge, stormvejr eller skæve kompasnåle. Kammeratskabet stod som altid lige så solidt som fyret på Hals Barre, og snakken gik som en frisk brise over Limfjorden. Sådan indleder Ole Peter Christensen sin noteinfo fra afdelingen i Limfjordens østlige udløb. - Den 26. september blev det vores tur til at være værter til distriktmødet for de Nordjyske Marineforeningers bestyrelser. Lørdag den 10. oktober satte Hals Marineforenings egen skipper sin kutter direkte mod "Rundt Bjerget" ved Læsø, og det viste sig at være en kurs, der kunne få enhver til at slikke sig om munden. Tilbage i Marinestuen stod hovmesteren klar og serverede jomfruhummere i topklasse. Den 31. oktober havde vi fregatskydning. Jagten på den eftertragtede titel startede, som altid, med morgenkaffe og rundstykker. For at fjerne de værste rystelser i aftrækkerfingeren, var der også en lille skarp til halsen. Herefter blev der sigtet, skudt og kæmpet. Sendt fra havets dyb dukkede Kong Neptun op for at inspicere besætningen. Heldigvis blev mandskabet fundet sødygtigt, og kun en enkelt måtte "kølhales". Efter veloverstået skydning og en omgang smørrebrød, satte Stewart sig til orgelet og leverede underholdning, så det gungrede i kabyssen, og dansemusklerne blev rørt.

▲ Marinehuset i Hals lagde i september lokaler til distriktmødet i distrikt Nordjylland. Har er bestyrelser fra de fremmødte afdelinger foreviget inden frokosten. (Foto: Ole Peter Christensen.)

▲ Kjeld Simon Egebirk foran SPRINGEREN hvor han tidligere har været tjenestegørende. (Foto: Horsens Marineforening)

▲ 16 af de 19 besætningsmedlemmer fra SVANEN og THYRA opstillet foran enhederne under september besøget i Rungsted Havn. (Foto; Hørsholm/Rungsted Marineforening.)

HORSENS

Med distriktformand distrikt Midtjylland Britt Abild Andersen og lokalafdelingsformand Horsens Marineforening Henrik Abild som idemagere er der nu aftalt et samarbejdsniveau med kollegaerne i Samsø Marineforening omkring diverse arrangementer.

På den baggrund drog 25 medlemmer og ledsagere fra de to lokalafdelinger den 26. september på udflugt til Aalborg. Her stod den på rundvisning i Det Maritime Museum med indlagt gennemgang af ubåden SPRINGEREN. - Tidligere afdelingsformand i Horsens Marineforening Kjeld Simon Egebirk viste os stolt og rørt igennem hans gamle arbejdsplads og fortalte et par historier undervejs. Det var en rigtig dejlig tur, hvor vejret i den grad var os nådigt, siger distriktformanden.

HØRSHOLM/RUNGSTED

SVANEN og THYRA fra Søværnets Division 33 Skolefartøjer anløb den 11. september 2026 Rungsted Havn for hjemadgående efter togt til blandt andet Bergen i Norge. Besætningerne på 19 søfarende under ledelse af kaptajnløjtnant Juliane Lykke Jensen blev i strålende sol mødt på kajen af glædeligt mange borgere og Hørsholm/Rungsted Marineforenings flagparade samt byens repræsentant udvalgsformand Annette Wiencken og havnechef Anders Søderberg. Det oplyser Kaare Wagner. - Efterfølgende fornøjelige skafning i marinestuen blev rigtigt vellykket, trods besætningerne kun drak en øl pr. person, da de flinke unge mennesker og smukke sejlskibe skulle forlægge til Holmen kl. 1500.
SVANEN og THYRA er bygget i 1960 til 1961 i Hundested. Begge enheder er adopteret af Hørsholm Kommune.

KOLDING

Efteråret har budt på højtidelige markeringer, festlige begivenheder og godt kammeratskab i Kolding Marineforening. Det siger afdelingsformand Pia Ravn. - Den 5. september deltog vi med flag ved Den Nationale Flagdag Flagdagen i Kolding. En særlig del af markeringen var børnemedaljerne, som anerkender børn af udsendte og minder os om, at en udsendelse også berører familien derhjemme. Efter højtideligheden

besøgte mere end 20 gæster Marinestuen til sømandstoast og maritimt samvær.
Ved et senere møde i Marinestuen blev der delt historier, minder og oplevelser. Samtalerne gav anledning til idéen om et projekt, der kan bevare og formidle historierne bag stuens mange maritime genstande og traditionsrige inventar.
Ved efterårsfrokosten var der lagt op til en særlig festlig dag med rød løber og champagne. Hele 30 medlemmer var samlet, da afdelingsformand formand Pia Ravn afslørede de nye billeder af kongeparret. Dagen bød også på optagelse af et nyt medlem
Tirsdag den 13. oktober blev første etape af Marina City ved Kolding Lystbådehavn indviet. Den nye havnepromenade, servicebygning, kystsikring og slæbested har givet området ved Marina Syd et løft til glæde for sejlere og besøgende. Borgmester Jakob Ville bød velkommen, og fortalte sammen med repræsentanter fra havnen og området om udviklingen og ambitionerne for Marina City. Kolding Marineforening holdt i anledning af indvielsen åbent i Marinestuen. Blæsten betød, at de planlagte sejlture med de lokale sejlklubber måtte aflyses, men til gengæld fandt flere nysgerrige gæster vej indenfor. Her kunne de opleve de maritime rammer og høre om foreningens aktiviteter, traditioner og fællesskab.

KONGENS LYNGBY

Som på Bornholm ledes Kongens Lyngby Marineforening som bakke under København Marineforening. - Vi deltager aktivt i aktiviteterne hos Københavns Marineforening og glæder os over fællesskabet på tværs af foreningerne. Vores skyttelav træner stadig i Kongens Lyngby, hvor vi arbejder på at få flere lokale skytter med, fortæller bakkebestyrelsen.

KØBENHAVN

Efteråret har budt på stor aktivitet i Københavns Marineforening med musik, foredrag, kulturnat og kammeratligt samvær. I afdelingens noteindlæg lyder det således: - September begyndte med Flagdag for Danmarks udsendte den 5. september, hvor vores musikkorps spillede ved markeringen i Ringsted. I år kunne korpset fejre ti års deltagelse i Flagdagen. Den 10. september samlede Bent Kofods foredrag *Fra Slesvigs jord til Kongens bord* omkring 38 tilhørere i Marinestuen på Nyholm. Først til sidst afslørede Bent, at officeren Wilhelm, som fortællingen handlede om, var hans egen farfar. To dage senere deltog musikkorpset i Danmarks Marineforenings Kor og Band Event i Korsør. Den 19. september var der lørdagsfrokost på Nyholm. En militær øvelse gjorde adgangen vanskelig og afkortede arrangementet, men humøret var højt. Med god mad og hyggeligt samvær fik vi også fejret vores banjermester, Leif Larsen, på hans fødselsdag. I oktober fortsatte aktiviteterne. Godt 30 medlemmer deltog i et levende foredrag med Kirstine Dahl om livsanskuelse og modet til at bytte hverdagens hamsterhjul ud med eventyr og øhop i Stillehavet. En inspirerende aften med stof til eftertanke. Under Kulturnatten den 9. oktober åbnede vi Marinestuen på Nyholm og deltog samtidig i aktiviteterne i Holmens Kirke. Her kom hele 2.250 besøgende gennem kirken, og mange fik indblik i Danmarks Marineforenings historie og fællesskab. Samme weekend deltog afdelingsformand, Per Vilstrup, og afdelingsnæstformand, Karl-Erik Knaack i landsbestyrelsesmødet hos Horsens Marineforening. Per deltog som landsnæstformand og Karl-Erik som distriktformand og medlem af landsbestyrelsen.
Skyttelavet er igen i gang med træningen og står desuden foran fejringen af sit 110-års jubilæum – en milepæl med traditioner og kammeratskab

▲ Lokalafdelingsformand Kolding Marineforening Pia Ravn og borgmester Kolding Kommune Jakob Ville ved indvielsen af første etape af Marina City. (Foto: Kolding Marineforening.)

▲ Catering set-uppet i København Marineforening er næste en Michelin restaurant værdig.

▲ Københavns Marineforenings John Hansen informere på den Københavnske kulturnat om de forskellige forhold i Danmarks Marineforening. (Foto: Per Vilstrup)

i centrum. Vores hjemmeside, www.kbh-marineforening.dk, har fået nyt design, og vi er kommet på TikTok for også at nå yngre mennesker med interesse for det maritime fællesskab.

NOTER

▲ Plakette fra Morsø Marineforening til kollegaerne i Løgstør Marineforening. (Foto: Per Toftum Larsen)

▲ De to eneste tilbageværende originale caroliner ud af de 23 enheder der blev bygget i 1950erne med hjælp fra den amerikanske Marshall-hjælp ved kaj i Marstal Havn. 20 af de 23 skibe blev bygget på H. C. Christensens Staalskibsværft i Marstal. (Foto: Marstal Marineforening.)

▲ Dette smukke hus danner nu base for Nakskov Marineforenings mange medlemmer. (Foto: Nakskov Marineforening.)

KØGE

Karen Richardt fortæller, at Eddy Nielsen, Jan Dreyer og Claus Pedersen hen over sommeren har endevendt kabyssen, så der blandt andet er blevet mere plads. Hun oplyser også, at der bliver holdt bestyrelsesmøde hver månen undtagen i juli.

- Fregatskydningen blev traditionsvis afholdt i august. Vi startede med morgenbord hos den afgående Kim Nielsen som skulle afhentes. Til stor glæde havde vi fået besøg af Kamilla Henriksen og Rene` Pehrson, som var kommet hele vejen fra Løgstør, hvor de begge er medlemmer i Løgstør Marineforening. Vi havde tidligere mødt dem ved Sendemandsmødet i Svendborg, så det var et dejligt gensyn. Til alles store jubel blev det Kamilla som skød krudtkammeret ned, og sikrede Flemming Frederiksen titlen som fregatkaptajn 2026. Kamilla blev udnævnt til dagens admiral, lyder det fra noteinformanten, der også oplyser, at Køge Marineforening har åben marinestue hver lørdag mellem kl. 1000 og 1300.

LØGSTØR

I forbindelse med formandsmødet for distrikt Nordvestjylland medbragte afdelingsformand Lejf Petersen fra Morsø Marineforening en smuk plakettetrofæ til værterne fra den relative ny genetablerede Løgstør Marineforening. Afdelingsformand Jacob G. Knudsen viser på vedstående foto gaven frem, medens afdelingsnæstformand Karl Henning Sørensen Ringkøbing/Hvide Sande Marineforening fornøjet ser til.

MARSTAL

I september havde Marstal Marineforening i samarbejde med Marstal Søfartsmuseum, Marstal Navigationsskole, Ærø Hotel og Hotel Marstal sagt ja til at deltage i et tre dages Coaster Seminar på Ærø. - Det startede tirsdag den 15. september med ankomst af to Coaster og en tysk Kümo (kystmotorskib) til havnen for herefter at få en rundvisning på Navigationsskolen, spisning på Ærø Hotel. Derefter foredrag af Bent Mikkelsen og en film "Die Letzten Kümos", fortæller afdelingsformand Jens Ole Weiss og fortsætter: - Onsdagen bød på foredrag af museumsinspektør Mikkel Kühl samt et besøg på Rederiet Kromanns kontor. Herefter frokost på Hotel Marstal og rundvisning på Marstal Søfartsmusserum. Kl. 18.00 åbnede dørene for Marstal Marineforenings 65 gæster, til en to retters menu, hvor Marstal Småborgerlige Sangforening underholdt. Besætningen fra den tyske Kümo "Greundiek" sang også nogle af de tyske sømandssange. Torsdag fejrede vi Coasteren "Samka" på 70 årsdagen for dennes søsætning. Skibet blev ved samme lejlighed erklæret til Dansk Nationalklenodie som er en sjælden, historisk genstand eller et kulturarvsfænomen, siger Jens Weiss.

MORSØ

Som skrevet under Løgstørnoten medbragte afdelingsformand Lejf Petersen en flot plakettetrofæ til værterne i Løgstør. Ellers er der godt drev i afdelingen. Medlemstallet holder sig stabil omkring 100 og de forskellige arrangementer har gode deltagerantal.

NAKSKOV

Afdelingen er flyttet til nye lokaler med virkning fra 15 september 2026. Den nye adresse er Havnegade 77, 4900 Nakskov. Det oplyser afdelingssekretær og kasserere Per Flugt Jensen. - Lokalerne havde stået tomme nogle år, så der har været en del arbejde med rengøring og maling. Vi mangler stadig en del, men har alligevel åbent hver lørdag fra

kl.10:00. Vi ser frem til at se medlemmer fra de andre afdelinger og vise lokalerne frem, lyder det fra Nakskov.
Lejemålet omfatter alle husets 240 kvadratmeter samt en lukket gårdhave.

NIBE

John Jensen med kælenavnet "maler" rundede den 14. oktober 2026 de 90 år. I den forbindelse mødte afdelingsformand Hans Jørgen Christensen og banjemester Jens Poulsen op på fødselarens adresse med lagkage og vin. John Maler har været medlem af Nibe Marineforening siden 12. januar 1973. Han var næstformand i 25 år, og blev ved sin fratrædelse afløst af den nuværende afdelingsformand. Medlemskollegaer fra Nibe Marineforening ønsker John tillykke med fødselsdagen.

NYBORG

Den østfynske afdeling var som vanlig med i mindehøjtideligheden den 29. august ved mindepladen for orlogsgast Niels Bøje Olsen, der blev skudt den 29. august 1943 ved tyskernes angreb.
I mindehøjtideligheden deltog et kontingent fra Jydske Dragon Regiment under ledelse af chefen oberst Søren Damgaard Møller. Herudover var der flag og faner fra Marinehjemmeværnet, Garderforeningen, Danske Soldaterforeningers Landsråd, fynske Marineforeninger samt tale af borgmester, major Hæren, Kenneth Muhs Nyborg Kommune
I sit indlæg sagde Kenneth Muhs blandt andet: - Her i Nyborg har vi en særlig grund til at forstå betydningen af den historie. Nyborg har gennem århundreder været et sted, hvor Danmark er blevet forsvaret. Et sted, hvor mennesker har stået vagt om landet. Ved Storebælt. Ved fæstningen, på kasernen og i beredskabet. Gennem generationer af mænd og kvinder, som har valgt at tjene Danmark. Derfor er det også naturligt, at vi i Nyborg samles på en dag som i dag.
For historien er ikke kun noget, der står i bøger. Historien findes i vores byer. I vores gader. I vores bygninger og ikke mindst i de mennesker, som bar den videre.

Den Nationale Flagdag den 5. september blev i Nyborg markeret af Nyborg Marineforening i samarbejde med Nyborg Kommune. Arrangementet foregik med parade ved Marinehuset. Her deltog Veteraner, Marinehjemmeværnet, Garder- og Gardehusarforeninger, Nyborg Marineforening samt inviterede gæster. Lokalafdelingsformand Robert Dølling bød velkommen inden taler ved Kenneth Muhs og Henning Terndrup fra Danske Soldaters Landsråd. Henrik Terndrup kom i sin tale ind på fakta om Den Nationale Flagdag: - I dag den 5. september er det Danmarks officielle flagdag for at hædre, takke og anerkende de mennesker som Danmark har udsendt til internationale missioner. Herunder folk fra Forsvaret, Politiet, Redningsberedskabet, Sundhedsvæsenet og Udenrigsministeriet. Flagdag for Danmarks udsendte blev fejret første gang den 5. september 2009. Siden 1948 har mere end 60.000 danskere været udsendt til verdens brændpunkter. De udsendte har ydet en enorm indsats og de er respekteret og anerkendt for deres professionelle måde at løse deres opgaverne på. At rejse ud og yde en indsats under Dannebrog – for fred, for demokrati og for menneskers sikkerhed, fjernt fra Danmarks grænser, kræver ofre. At være udsendt kræver et helt særligt mod. Det kræver at man sætter sit eget liv og sit helbred på spil for at hjælpe andre. En sådan indsats aftvinger den dybeste respekt.

▲ Fru Lis Jensen hjælper fødselaren John Jensen med at skære lagkagen for. Afdelingsformand Nibe Marineforening Hans Jørgen Jensen ser ud til at glæde sig til serveringen. (Foto: Jens Poulsen)

▲ Borgmester, major Hæren, Kenneth Muhs holder tale på verandaen foran marinehuset i Nyborg. (Foto Alis Nielsen)

RANDERS

- Lørdag den 5. september 2026 var vi på den traditionsrige årlige skovtur, som i år gik til Viborg. Bussen afgik fra marineforeningen kl. 8:30 med 52 medlemmer og ledsagere. Vejret var gråt og byget. Første stop var kaffe, rundstykke og en lille en ved Borgvold i Viborg. Og minsandten om ikke regnen stoppede og solen tittede frem. Derefter var der sejltur med turbåden "Margrethe I" på Nørresø og Søndersø hvor der også var smagsprøver på god øl fra Viborg Bryghus. Det oplyser John Pedersen. Han fortæller også at turen fortsatte til en lokal restaurant hvor de mange deltagere fik serveret dansk/orientalsk buffet. - Godt mætte kørte vi til Viborg Gråbrødre Kloster ved domkirken, hvor vi fik portvin og kage forplejning. Sidste punkt på var Hjarbæk Kro, som ligger ved Hjarbæk Havn, verdens største sjægte Havn. Her afrundede vi udflugten med tapas og forfriskning. Kl. ca. 17.00 vendte bussen næsen hjemad. En rigtig stor tak til Leif Mortensen for at guide os rundt på turen med gode fortællinger og historier. En rigtig god, oplevelsesrig tur, lyder det fra noteinformanten.
Den 15. september stod den på sangaften i afdelingen. 29 medlemmer og ledsagere mødte frem for at røre sangstemmerne. To af deltagerne, ▶

Henning Sose og Thorkil Møller Hansen, sørgende for musik på guitar og savblad. Et medlem med kulinariske viden og evne, Torben Bruzen, havde som sædvanlig sørget for kranse- og lagkager.
Chefsergent Dan Søgård var den 21. oktober forbi marinestuen med et foredrag ,der blandt andet omhandlede forhold omkring den nye værnepligtsordning og Grønland.

Skyttelavet:

Til 4-kantskydningen i Aarhus Marineforening den 13. september stillede Randers Marineforenings Skyttelav med otte skytter. Tre uger senere var der igen skydning i Aarhus, Her var det en intern skydning mellem skytter fra Aarhus og Randers Marineforeningers skyttelav. Den 1. november hed det så distriktsskydning i Ebeltoft. Ifølge noteinformanten John Pedersen var der ingen af stævnerne der gav førstepladser til randrusianerne. Dette selv om de bakker godt op om skydninger med mange deltagere til de driftige skyttelav i Aarhus og Djursland.

▲ Så er der afgang fra marinehuset i Randers til gode oplevelser i regionshovedstaden og domkirkebyen Viborg. (Foto. John Pedersen.)

▲ Marinestuen i den nu Esbjerg Marineforening fusionerede Ribe Marineforening fremstår ualmindelig historisk, smuk og hyggelig. (Foto: Hasse Jørgensen.)

RIBE

Esbjerg Marineforenings Ribe-afdeling har nu kunnet tage en renoveret marinestue i brug. Marinestuen er indrettet på Hotel Ribe i et lokale, der tidligere har tjent som gennemgangsrum fra restaurationen til salen. Det oplyser Hasse Jørgensen. - Men det er nu ændret ved, at en stor fløjdør til salen er blændet af. Hotellets gæster kan stadig se marinestuen, men vi kan nu lukke døren, når vi mødes. Det sker hver fredag i lige uger fra klokken 1600. Stuen er i øvrigt fyldt med gamle effekter og tjener næsten som et museum, hvilket mange af hotellets gæster også bemærker. Da først Ribe Marineforenings daværende afdelingskasserer og siden afdelingsformanden døde og medlemstallet var for stærkt nedadgående, søgte vi fusion med Marineforeningen i Esbjerg. Her er vi blevet rigtig godt modtaget, og et medlem fra Ribe er valgt ind i bestyrelsen, ligesom Ribe har fået en suppleantplads, siger Hasse Jørgensen.

ROSKILDE

Vores traditionsrige fregatskydning blev afholdt på en dejlig sommerdag, hvor forventningerne som sædvanlig var høje. Således skriver Bent Hein og fortsætter. - Traditionen tro skulle fregatkaptajnen afhentes i veteran-brandbil, men sådan skulle det ikke gå i år. Brandbilen var på værksted, og da vi først fik beskeden samme morgen, måtte fregatkaptajnen selv finde vej til Marinestuen. En lidt uheldig begyndelse, men heldigvis blev det mere end opvejet af dagens øvrige oplevelser. For første gang i foreningens historie fik vi nemlig en kvindelig fregatkaptajn! Det blev Bodil Svendsen, hustru til vores mangeårige skydeleder Brian, hvilket gjorde det hele ekstra festligt. Også vores skaffeaftener har budt på store oplevelser. Vi har haft fornøjelsen af to fremragende foredrag, som på hver sin måde har bragt den maritime historie tættere på os. Først besøgte marinehistorikeren Søren Nørby os og fortalte med stor indlevelse om Slaget i Køge Bugt. Med sin viden og levende fortællestil gav han os et spændende indblik i et vigtigt kapitel af vores søfartshistorie. Senere havde vi besøg af Gustav Schmidt Hansen fra Kolding Marineforening, som holdt foredrag om de danske krigssejlere. Foredraget satte fokus på deres store betydning for Danmarks frihed og på den sene anerkendelse af deres indsats, blandt andet gennem mindesmærket Sortladne Hav i Mindelunden, der blev indviet i 2017.
Begge foredrag er gode eksempler på, hvor meget vi kan få ud af at dele vores viden og erfaringer. Besøget fra Kolding mindede os samtidig om betydningen af at bruge hinanden og holde forbindelserne mellem foreningerne levende. Ved at invitere foredragsholdere og medlemmer fra andre afdelinger får vi ikke blot nye perspektiver, men styrker også det fællesskab, som Marineforeningen bygger på.
Roskilde Marineforening deltog naturligvis også i de traditionsrige mindehøjtideligheder. Med vores flag var vi repræsenteret i Mindelunden ved højtideligholdelsen af flådens sænkning. Vi deltog ligeledes ved højtideligholdelsen på Kastellet i anledning af 25-året for terrorangrebene den 11. september 2001. En dag, hvor tankerne gik til ofrene og deres pårørende, og hvor vi mindedes en begivenhed, der satte dybe spor verden over. Også herhjemme i Roskilde var vi med, da Den Nationale Flagdag

blev markeret i samarbejde med Roskilde Kommune, Roskilde Domkirke og Dannebrogs-Samfundet. Det er vigtigt for os at bakke op om sådanne arrangementer og vise respekt for dem, der har gjort en indsats for Danmark.

SAMSØ

Som tidligere omtalt på bagsiden, er der igen kommet optimisme og handlekraft blandt medlemmerne i Samsø Marineforening. Bestyrelsen har således indgået en samarbejdsaftale med kollegaerne i Horsens Marineforening. Første eksempel på samarbejdet var september udflugten til Aalborg med besøg på Maritime Oplevelsescenter – SPRINGEREN

STRUER

Skal man tro på bestyrelsesmedlem og noteinformanten Mads Lund fra Struer Marineforening, var afdelingen på plads, da træskibssejladsen Limfjorden Rundt med nogle håndfulde enheder dem 9. september 2026 anduvede Struer Havn. - Sædvanen tro stod vi klar med muslinger og sildemadder på honnørkajen Vejet havde vi lidt imod os, men den standhaftige besætning fra Struer Marineforening stod prøven. Vores dygtige banjemester fik lukket og slukket marinestuen den 10. september kl. 0400 nat. Han var ret alene med ledelsen, da 80% af bestyrelsen var til Thomas Helmig koncert i Malaga Spanien.

I skrivende stund er der fokus på den social event Julefrokosten. Her forventer bestyrelse, at deltagerantallet af medlemmer, ledsager og støttemedlemmer bliver omkring 50. I øvrigt må det konstateres, at den genfødte afdeling bliver drevet så perfekt, så den allerede nu har et medlemstal tæt på 100 personer.

SVENDBORG

Medlemmer og ledsagere fra den sydfynske afdeling var i september på en flerdagstur i det jyske landskab. Jim Mollerup oplyser at de 40 medlemmer og ledsagere, efter afgang fra Svendborg, havde første stop ved det gamle fængsel i Horsens. - Her blev vi modtaget af guide Henrik Abild der ud over at have været ansat på fængslet også er lokalafdelingsformand i Horsens Marineforening. Efter et par timers rundvisning besøgte vi kollegaerne i Horsens Marineforening.

Fra det østlige Midtjylland fortsatte gruppen til Skagen for indkvartering. Dag to bød på besøg på Skagens nye museum Maskinrummet. Som fortalt tidligere under noter ligge museet på havnekanten i en 4 etages bygning, og indeholder en imponerende samling af skibs- og bådmotorer af enhver størrelse. Der er biler fra halvtredserne og deromkring, motorcykler og knallerter. Samt en stor maritim udstilling med mange effekter. Der var masser af ting fra den gang, der var fiskekuttere i de Danske havne. Fra vinduerne mod havnen kan man se de moderne fisketrawlere som bliver bygget på Karstensens skibsværft i Skagen.

Frokosten bestod af en overdådig frokostbuffet i Skagen Marineforening. - Det var svært at løsrive sig fra den gode mad og gode stemning, men kl. 1400 var der bustur til Grenen, med mulighed for en tur med Sandormen til det nordligste Danmark. Senere besøgte vi også Solnedgangspladsen i Gl. Skagen. På hjemturen var der indlagt frokost hos kollegaerne i Aarhus Marineforening.

Lige om hjørnet er der planlagt diverse jule- og nytårsfester. Således indledes 2027 med nytårsmønstring lørdag den 9. januar.

▲ Afgående fregatkaptajn, Toni Sørensen, lykønsker Bodil Svendsen, Roskilde Marineforenings første kvindelige fregatkaptajn, med den nye titel. Et festligt øjeblik ved den 91. fregatskydning i Domkirkebyen.
(Foto: Roskilde Marineforening.)

▲ Skibsreder Henning Kjeldsens imponerede nyskabelse i Skagen har siden åbningen været et stort tilløbsstykke for såvel danske som udenlandske turister.

▲ Svendborggruppen ser ud til at befinde sig godt i det nordjyske.
(Fotos. Jim Mollerup)

▲ Efterårsfesten i Thyborøn Marineforening kræver plads i såvel marinestuen som Æ Motorrum. (Foto: Jes Simonsen.)

▲ Værftsleder Christian Dyrløv fortæller gæsterne fra Aabenraa om nogle specifikke teknika i forbindelse med restaureringen af galease "Bien". (Foto: Bernd Funda Thomsen.)

▲ Mandskabet fra Aalborg Kanonlaug er sammen med flag og fane klar til at modtaget fregatten ABSALON. (Foto: Aalborg Marineforening.)

THYBORØN

Er der nogle Marineforeningsafdelinger der mangler musik i verdensklasse til deres sociale arrangementer, skal de blot henvende sig til bestyrelsen i Thyborøn Marineforening. Dette fordi de, ifølge Jes Simonsen, har et afdelingsband "Vest for Vrist", der gør det ganske godt. Det blev blandt andet bevist, da afdelingen sidst i oktober samlede 57 deltagere til efterårsfest. Festen blev afviklet i marinestuen og i museumsnabolokalerne for Æ Motorrum.

VIBORG

Ifølge afdelingsformand Martin Schmidtke kniber det med at få opbakning til de faglige arrangementer. Eksempelvis måtte udflugten til Sea War Museum i Thyborøn aflyses. Så går det bedre med tilmeldingen til de sociale møder med forplejning som stegte ål og lørdagsfrokoster. Eksempelvis deltog 45 medlemmer og støttemedlemmer i ålegildet. Nytårskuren 2027 er planlagt til den 9. januar.

AABENRAA

Bernd Funda Thomsen der er afdelingsnæstformand og sekretær i Aabenraa Marineforening fortæller, at afdelingen i samarbejde med Aabenraa Jolle og Vrikkelaug samt Det Maritime Kalvø i august tilvirkede en koordineret 12 personers udflugt til Korsør. - Målet med turen var at se hvorledes FGU arbejder med skibsbyggeri, og renovering af ældre bevaringsværdige fartøjer. FGU har blandt andet været kraftigt medvirkende til bygningen af kanonjollen "Corsør", der oprindelig var et 100 års jubilæumsprojekt for Danmarks Marineforening. På FGU´s værft er man nu i gang med et større restaureringsarbejde af skonnerten "Bien". Skonnerten er oprindelig fra 1898, og er en Marstal-galease og er på nuværende tidspunkt Danmarks største renoveringsprojekt af et ældre dansk fartøj. Efter besigtigelse af "Bien" og renoveringsprojektet gik vi hen til kanonjollen og fik besigtiget denne. Det er et imponerende fartøj. Fartøjet er under aktion bemandet med ca. 22-24 personer som står for roning af fartøjet med lange årer, kanonerer og officerer til at styre slagets gang. Der er tale om en 24 punds kanon som peger agterud. Derefter fortsatte vil til Korsør Marineforening, for at spise frokost med en enkelt øl og dram. Vi må erkende at Korsør Marineforening har et meget aktivt foreningsliv med mange ugentlige aktiviteter. Desuden har de nogle meget flotte lokaler. Efter en veloverstået frokost gik vi over til Overfartsmuseet som ligger lige ved siden af Marinehuset. Overfartsmuseet omhandler overfarten fra Fyn til Sjælland og omvendt, som har fundet sted helt tilbage fra stenalderen. Museet drives af 16 frivillige ildsjæle som er meget engagerede. Fra overfartsmuseet kørte vi om til isbådsmuseet som ligger meget tæt på Storebæltsbroen. Når der var hårde vintre, var der stadig brug for at man kunne komme frem og tilbage over Storebælt. Dette gjorde man blandt andet ved transport med isbåde. Man kan konkludere, at det var barskt at komme frem og tilbage, når det var isvinter. Kvinder og børn befandt sig i bådene og mændene skubbede på årer som gik på tværs af båden. En af de koldeste ture der har været var ved -28 C.

AALBORG

Solveig Teigen fortæller, at mandskab fra Aalborg Marineforening sammen med Aalborg Kanonlaug modtog kommunens adoptionsskib fregatten ABSALON, da den anduvende limfjordshavnen. - Vi blev inviteret om bord til kaffe og kage samt foredrag og rundvisning både over og under dæk. Fredag den 9. oktober holdt vi Ulkeaften, hvor vi fejrede afdelingens

første kvindelige fregatkaptajn, Tina Rasmussen. Aftenen forløb fint med indtagelse af en lækker menu og dans til levende musik, afrunder Solveig Teigen indlægget fra Aalborg Marineforening.

AARHUS

Afdelingen i Aarhus har hen over sommeren og tidlig efterår deltaget i 4. juli arrangementet i Danske Soldaters Mindelund i Rindsholm samt Den Nationale Flagdag 5. september i Marselisborg Mindepark
Jubilarfesten i september havde 32 deltagere på plads til afdelingens jubilarfest med indlagt første klasses skafning fremstillet af Peter Lønnqvist. Begivenheden blev også brugt til at tildele Lars Kronholm Christensen Danmarks Marineforenings 25 års medlemsemblem. Der blev også tid til kinesisk lotteri med vingaver. Omkring det kulinariske skal også nævnes, at medlemmerne sidst i oktober blev budt på den årlige sammenkomst med Gule ærter og sul.

Skyttelavet:

Søndag den 13. september, var det Aarhus som var vært ved den årlige 4-kant skydning mellem marineforeningerne i Randers, Grenaa, Ebeltoft og Aarhus. - Vi deltog med otte skytter, siger Søren Holck, der ikke oplyser hvilken placering Aarhusskytterne fik. Bedste holdskytter fra Aarhus blev Knud Erik Poulsen efterfulgt af Søren Holck og Poul M.B. Pedersen. Han vil hellere fortælle at Aarhus Marineforenings Skyttelav vandt venskabsskydningen i oktober mod kollegaerne fra Randers. Her blev bedste Aarhusskytte Poul M.B. Pedersen.

Tre glade skytter fra Aarhus Marineforenings Skyttelav med tildelt præmier. (Foto: Sonja Kirk.) ▶

Danmarks Marineforenings
Kor & Band Event 2027
Lørdag den 11. september 2027
Storebælts Camping
Eventsalen
Storebæltsvej 85 - Korsør
Kl. 10.00 - 18.00
Alle er velkomne - Gratis adgang

Uddrag af opdateret aftale mellem Grønland, Danmark og USA

Aftale mellem kongeriget Danmarks Regering, Grønlands Naalakkersuisut og Amerikas Forende Staters (USA) regering om ændring og supplering af overenskomst af 27. april 1951 (1951 Forsvarsaftalen)

Citat: - Aftalen anerkender det grønlandske folks økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, herunder vedrørende deres land og deres levemåde, herunder jagt, fiskeri og andre traditionelle, kulturelle, historiske, fremtidige aktiviteter og udviklinger; som tager i betragtning, at Forsvarsaftalekomplekset har fremmet stabilitet og velfærd i Det Nordatlantiske Traktatområde ved at forene parternes bestræbelser på kollektivt forsvar og bevaret fred og sikkerhed samt udviklet deres kollektive evne til at modstå væbnet angreb; som anerkender USA´s uundværlige historiske og igangværende bidrag til sikkerheden og forsvaret af Grønland og resten af Det Nordatlantiske Traktatområde, herunder betydelige ofre og milliarder af dollars henover størstedelen af et århundrede, der går tilbage til før Anden Verdenskrig og oprettelsen af NATO, og den uerstattelige rolle, USA´militær spiller i forsvaret af det grønlandske territorium nu og i fremtiden.

Citat: - Som noterer sig, at sikkerhedssituationen i Arktis er under forandring, og at der er behov for flere indsatser for at varetage sikkerheden der fremover; som anerkender parternes fælles interesse i at give USA´ militær adgang til det grønlandske territorium i det omfang, som er nødvendigt for at forsvare Det Nordatlantiske Traktatområde, Grønland og det amerikanske kontinent, herunder gennem etablering af et Golden Dome forsvarssystem; og som derfor ønsker yderligere at ændre og supplere Forsvarsaftalekomplekset for at styrke det og konsolidere dets permanente karakter, er hermed enige om følgende: 2 I. Formål Denne aftale, der ændrer og supplerer Forsvarsaftalekomplekset, skal fremme parternes mulighed for at tage ethvert nødvendigt eller hensigtsmæssigt skridt for hurtigt at løse deres individuelle og fælles ansvarsopgaver i Grønland, herunder for at forsvare Det Nordatlantiske Traktatområde, Grønland og det amerikanske kontinent, idet de respekterer det grønlandske samfunds interesser og skaber fordele for det grønlandske samfund. II. NATO-engagement Parterne støtter et stærkere NATO-engagement i Arktis, herunder i forhold til planlægning, tilstedeværelse, øvelser og fælles efterretningsindhentning. III. Definitioner I denne aftale skal følgende udtryk forstås således: "Den Nordatlantiske Traktat fra 1949" betyder Den Nordatlantiske Traktat, undertegnet i Washington den 4. april 1949. "1951-forsvarsaftalen" betyder Overenskomst i henhold til Den nordatlantiske Traktat mellem Kongeriget Danmark og USA om forsvaret af Grønland, undertegnet i København den 27. april 1951. "1991-aftalememorandummet" betyder Aftalememorandum mellem Kongeriget Danmarks regering (inklusive Grønlands landsstyre) og USA´s regering vedrørende brug af Søndre Strømfjords luftfartsanlæg, Kulusuk flyveplads og andre forhold i forbindelse med USA´s militære aktiviteter i Grønland, udfærdiget i København den 13. marts 1991. "2004-Igalikuaftalen" betyder Aftale mellem Kongeriget Danmarks regering inklusive Grønlands landsstyre og USA`s regering om ændring og supplering af 1951-forsvarsaftalen med senere relevante tillægsaftaler relateret hertil, undertegnet i Igaliku den 6. august 2004. "2004-fælleserklæringen" betyder Fælleserklæring vedr. samarbejde om miljø i Grønland mellem parterne, udfærdiget i Igaliku den 6. august 2004. "2020-diplomatiske noter" betyder udveksling af diplomatiske noter mellem Kongeriget Danmark og De Forenede Stater vedrørende kontraktindgåelse, dateret den 27. oktober 2020. 3 "Forsvarsområde" betyder et område i Grønland, hvor USA opretter og/eller driver en militærbase i overensstemmelse med Forsvarsaftalekomplekset.